

**8. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN EĞİTİMDE TEKNOLOJİ KULLANIMINA
İLİŞKİN TUTUMLARI
(AĞRI İLİ ÖRNEĞİ)**

**Ümit DENİZ
Yüksek Lisans Tezi**

**Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Anabilim Dalı
Sosyal Bilgiler Eğitimi Bilim Dalı**

Danışman Yrd. Doç. Dr. İbrahim ÖZGÜL

**AĞRI - 2017
(Her Hakkı Saklıdır)**

**T.C.
AĞRI İBRAHİM ÇEÇEN ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ**

**8. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN EĞİTİMDE TEKNOLOJİ KULLANIMINA
İLİŞKİN TUTUMLARI
(AĞRI İLİ ÖRNEĞİ)**

**Ümit DENİZ
144001046**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Yrd. Doç. Dr. İbrahim ÖZGÜL

AĞRI-2017

T.C.
AĞRI İBRAHİM ÇEÇEN ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

TEZ KABUL VE ONAY TUTANAĞI
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

Yrd. Doç. Dr. İbrahim ÖZGÜL danışmanlığında, Ümit DENİZ tarafından hazırlanan bu çalışma 12.10 / 2019 tarihinde aşağıdaki jüri tarafından, İlköğretim Anabilim Dalı'nda yüksek lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Başkan : Doç. Dr. Zekerya AKKUŞ
Jüri Üyesi : Yrd. Doç. Dr. İbrahim ÖZGÜL
Jüri Üyesi : Yrd. Doç. Dr. Sunat POLAT
Jüri Üyesi : Doç. Dr. Zekerya AKKUŞ

İmza:
İmza:
İmza:
İmza:

Yukarıdaki imzalar adı geçen öğretim üyelerine ait olup,

Enstitü Yönetim Kurulunun 18.10/2019 tarih ve 2019 / 68-63 nolu kararı ile onaylanmıştır.

18.10.2019

Doç. Dr. Faruk KAYA
Enstitü Müdürü

TEZ ETİK VE BİLDİRİM SAYFASI
SOSYAL BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliğine göre hazırlamış olduğum “8. Sınıf Öğrencilerinin Eğitimde Teknoloji Kullanımına İlişkin Tutumları ” adlı tezin tamamen kendi çalışmam olduğunu ve her alıntıya kaynak gösterdiğimi taahhüt eder, tezimin kağıt ve elektronik kopyalarının Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü arşivlerinde aşağıda belirttiğim koşullarda saklanmasına izin verdiğimi onaylarım.

Lisansüstü Eğitim-Öğretim yönetmeliğinin ilgili maddeleri uyarınca gereğinin yapılmasını arz ederim.

Δ Tezimin tamamı her yerden erişime açılabilir.

Δ Tezim sadece Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi yerleşkelerinden erişime açılabilir.

Δ Tezimin 3 yıl süreyle erişime açılmasını istemiyorum. Bu sürenin sonunda uzatma için başvuruda bulunmadığım takdirde, tezimin tamamı her yerden erişime açılabilir.

Ümit DENİZ

12.102017

TEZ KABUL VE ONAY TUTANAĞI	i
TEZ ETİK VE BİLDİRİM SAYFASI	ii
ÖZET	vi
ABSTRACT	vii
ÖN SÖZ	viii
TABLolar	ix
KISALTMALAR	xi
SİMGELER	xii
BİRİNCİ BÖLÜM	1
GİRİŞ	1
1.1. Problem Durumu	1
1.2. Araştırmanın Amacı	2
1.3. Problem Cümlesi	2
1.3.1. Alt problemler	2
1.4. Araştırmanın Önemi	3
1.5. Varsayımlar	4
1.6. Sınırlılıklar	4
1.7. Tanımlar	4
İKİNCİ BÖLÜM	5
KURAMSAL ÇERÇEVE	5
2.1. Eğitim Kavramının Tanımı	5
2.2. Eğitimin Amacı	6
2.2.1. Eğitimin bireye yönelik amacı	7
2.2.2. Eğitimin topluma yönelik amacı	8
2.3. Eğitim Teknolojisi	8
2.4. Eğitimde Teknoloji Kullanımı	9
2.5. Öğretmenlerin Eğitim Teknolojisi Kullanımı	9
2.6. Eğitimde Teknoloji Kullanmanın Avantajları ve Dezavantajları	11
2.7. Eğitimde Kullanılan Teknolojiler ve Araçlar	12
2.7.1. Bilgisayar	12
2.7.2. İnternet	13

2.7.3. Televizyon	13
2.7.4. Tepegöz projektörleri	14
2.7.5. Gösteri tahtaları	14
2.8. İlgili Araştırmalar	14
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	19
YÖNTEM	19
3.1. Araştırmanın Modeli	19
3.2. Evren ve Örneklem	19
3.3. Veri Toplama Aracı	24
3.4. Verilerin Toplanması	27
3.5. Verilerin Analizi	27
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	29
BULGULAR VE YORUMLAR	29
4.1. Katılımcıların Eğitimde Teknoloji Kullanımına İlişkin Tutumlarına Göre Bulgular ve Yorumlar	29
4.2. Katılımcıların Demografik Değişkenlere Göre Eğitimde Teknoloji Kullanımı Yönelik Tutumlarına Ait Bulgular	31
4.2.1. Katılımcıların cinsiyet değişkenine göre eğitimde teknoloji kullanımına yönelik tutumlarına ait bulgular	31
4.2.2. Katılımcıların evde bilgisayar olup olmama durumuna göre eğitimde teknoloji kullanımına yönelik tutumlarına ait bulgular	32
4.2.3. Katılımcıların okuldaki teknolojik imkanlardan haberdar olma durumuna göre eğitimde teknoloji kullanımına yönelik tutumlarına ait bulgular	33
4.2.4. Katılımcıların anne eğitim durumuna göre eğitimde teknoloji kullanımına yönelik tutumlarına ait bulgular	35
4.2.5. Katılımcıların baba eğitim durumuna göre eğitimde teknoloji kullanımına yönelik tutumlarına ait bulgular	36
4.2.6. Katılımcıların aile aylık gelir düzeyine göre eğitimde teknoloji kullanımına yönelik tutumlarına ait bulgular	38
4.2.7. Katılımcıların ailedeki birey sayısına göre eğitimde teknoloji kullanımına yönelik tutumlarına ait bulgular	39

4.2.8. Katılımcıların öğrenim gördükleri okulun fiziki durumuna göre eğitimde teknoloji kullanımına yönelik tutumlarına ait bulgular	40
BEŞİNCİ BÖLÜM	43
SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER	43
5.1. Sonuç ve Tartışma	43
5.2. Öneriler	47
5.2.1. Uygulayıcılar için öneriler	47
5.2.2. Araştırmacılar için öneriler	48
KAYNAKÇA	49
EKLER	58
ÖZGEÇMİŞ	60

ÖZET

YÜKSEK LİSANS TEZİ

8. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN EĞİTİMDE TEKNOLOJİ KULLANIMINA İLİŞKİN TUTUMLARI (AĞRI İLİ ÖRNEĞİ)

Ümit DENİZ

Tez Danışmanı: Yrd. Doç. Dr. İbrahim ÖZGÜL

2017, 60+XII sayfa

Jüri: Doç. Dr. Zekerya AKKUŞ

Yrd. Doç. Dr. Suat POLAT

Yrd. Doç. Dr. İbrahim ÖZGÜL

Bu araştırmada Ağrı il merkezinde bulunan ortaokullarda eğitim gören 8. sınıf öğrencilerinin eğitimde teknoloji kullanımına ilişkin görüşlerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Betimsel tarama türünde yürütülen bu çalışmanın evrenini 2016-2017 eğitim öğretim yılında Ağrı il merkezinde öğrenim gören 8. sınıf öğrencileri; örneklemini ise bu evrenden seçkisiz örnekleme yöntemiyle seçilen 400 öğrenci oluşturmaktadır. 8. sınıf öğrencilerinin eğitimde teknoloji kullanımına ilişkin görüşlerinin belirlenmesinde eğitimde teknoloji kullanımına yönelik tutum ölçeği kullanılmıştır. Ölçek, kişisel özellikleri ölçmeye yönelik ifadeler ve eğitimde teknoloji kullanımına yönelik tutum ölçeği olmak üzere 2 bölümden oluşmaktadır. Eğitimde teknoloji kullanımına yönelik tutum ölçeği 39 madde ve 3 boyuttan oluşmaktadır.

Çalışmadan elde edilen veriler SPSS 22.0 paket programı ile analiz edilmiştir. Verilerin analizinde; eğitimde teknoloji kullanımına ilişkin görüşler değerlendirilirken; t- testi ve Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) kullanılmıştır.

Yapılan araştırma sonuçlarına göre cinsiyet, okuldaki teknolojik gelişmelerden haberdar olma durumu, anne eğitim seviyesi, baba eğitim seviyesi, ailedeki birey sayısı ve okulun fiziki durumu hakkındaki görüşler ile eğitimde teknoloji kullanımına ilişkin tutum arasında anlamlı farklılık olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: 8. Sınıf Öğrencisi, Eğitim Teknolojisi, Öğrenci Tutumları,

ABSTRACT

MASTER’S THESIS

GRADE STUDENTS 'RELATIONSHIPS FOR TECHNOLOGY USAGE IN EDUCATION (AĞRI PROVINCIAL SAMPLE)

Ümit DENİZ

Thesis Advisor: Assist. Assoc. Dr. İbrahim ÖZGÜL

2017, Page: 60+XII

Jury: Associate. Prof. Zekerya AKKUŞ

Assist. Assoc. Dr. Suat POLAT

Assist. Assoc. Dr. İbrahim ÖZGÜL

In this research, it is aimed to examine the opinions of the 8th grade students who are educated in secondary schools in Ağrı province center on the use of technology in education. The universe of this study carried out in the type of descriptive screening is the 8th grade students who are studying in Ağrı province center in 2016-2017 education year; The sample is composed of 400 students selected by unselected sampling method. 8th grade students' views on the use of technology in education were determined and attitude scale for using technology in education was used. The scale consists of two parts; the attitude scale for using technology in education and the expressions for measuring personal characteristics. The attitude scale for using technology in education is composed of 39 items and 3 dimensions.

Data obtained without study were analyzed with the SPSS 22.0 package program. In the analysis of the data; the opinions on the use of technology in education are evaluated; t-test and one-way analysis of variance (ANOVA) were used.

According to the research results, it was determined that there is a meaningful difference between gender, knowledge of the technological developments in the school, the level of education of the mother, the level of the father education, the number of the individuals in the family and the physical condition of the school,

Key words: Grade 8, Educational Technology, Student Attitudes

ÖN SÖZ

Eğitim ve teknoloji insan yaşamında çok önemli rolleri olan iki temel ögedir. Eğitim; insanın doğuştan sahip olduğu gizil güçlerin ve yeteneklerin ortaya çıkarılmasına ve daha güçlü, daha olgun, yaratıcı bir varlık olarak gelişmesine hizmet etmektedir. Teknoloji ise; insanoğlunun eğitim yoluyla kazandığı bilgi ve becerileri daha iyi, daha verimli biçimde yararlanmasına ve daha bilinçli olarak uygulayabilmesine yardımcı olmaktadır.

İçinde bulunduğumuz 21. yüzyıl, teknoloji alanında çok hızlı bir ilerleme içerisinde ve bilgi çağı olarak nitelendirilmektedir Her geçen gün yeni bir teknolojik gelişme ön plana çıkmaktadır. Teknoloji kullanımı insanlar için vazgeçilmez olmuştur. Bu hususta Dünyada ve Türkiye’de teknolojideki hızlı gelişmeler, eğitim sistemine de yansımakta ve öğrenme öğretme faaliyetlerini de etkilemektedir.

Bu çalışma, eğitimde teknoloji kullanımına ilişkin 8. sınıf öğrencilerinin görüşlerinin belirlenmesini konu almaktadır. Araştırma beş bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde giriş, ikinci bölümde kavramsal çerçeve ve ilgili araştırmalar, üçüncü bölümde yöntem, dördüncü bölümde bulgular ve yorum, beşinci bölümde sonuç, tartışma ve öneriler yer almaktadır.

Tez çalışmasının her aşamasında akademik tecrübelerini benimle paylaşan, araştırmanın yürütülmesi ve yazıya dökülmesi aşamasında çalışmama yol gösterici katkılarda bulunan değerli danışmanım Yrd. Doç. Dr. İbrahim ÖZGÜL’e teşekkürlerimi sunarım.

Ümit DENİZ

Tablo 3.1. Katılımcıların Cinsiyet Değişkenine İlişkin Dağılımları	20
Tablo 3.2. Katılımcıların Anne Eğitim Durumu Değişkenine İlişkin Dağılımları	20
Tablo 3.3. Katılımcıların Baba Eğitim Durumu Değişkenine İlişkin Dağılımları	21
Tablo 3.4. Katılımcıların Ailelerin Aylık Gelir Düzeyi Değişkenine İlişkin Dağılımları	21
Tablo 3.5. Katılımcıların Ailelerindeki Birey Sayısı Değişkenine İlişkin Dağılımları .	22
Tablo 3.6. Katılımcıların Bilgisayarlarının Olup Olmama Durumu Değişkenine İlişkin Dağılımları	22
Tablo 3.7. Katılımcıların Okuldaki Teknolojik İmkanlardan Haberdar Olup Olmama Durumu Değişkenine İlişkin Dağılımları	23
Tablo 3.8. Katılımcıların Okulun Fiziki Durumuna İlişkin Görüşleri Değişkenine İlişkin Dağılımları	23
Tablo 3.9. Eğitimde Teknoloji Kullanımına Yönelik Tutum Ölçeğinin Boyutları ve Güvenilirlik Testi Sonuçları	25
Tablo 3.10. Eğitimde Teknoloji Kullanımına Yönelik Tutum Ölçeğinin Faktör Analizi Sonuçları	26
Tablo 3.11. Tutum Ölçeği Beşli Likert Tablosu	28
Tablo 4.1. Katılımcıların Eğitimde Teknoloji Kullanımına Yönelik Tutum Ölçeğine İlişkin Görüşlerinin Maddelere Ait Aritmetik Ortalama ve Standart Sapma Değerleri	30
Tablo 4.2. Cinsiyet Değişkenine Göre Eğitimde Teknoloji Kullanımına İlişkin Tutumların Dağılımı	31
Tablo 4.3. Bilgisayara Sahip Olup Olmama Değişkenine Göre Eğitimde Teknoloji Kullanımına İlişkin Tutumların Dağılımı	32
Tablo 4.4. Okuldaki Teknolojik İmkanlardan Haberdar Olma Durumuna Göre Eğitimde Teknoloji Kullanımına İlişkin Tutumların Dağılımı	34
Tablo 4.5. Anne Eğitim Durumu Değişkenine Göre Eğitimde Teknoloji Kullanımına İlişkin Tutumların Dağılımı	35
Tablo 4.6. Baba Eğitim Durumu Değişkenine Göre Eğitimde Teknoloji Kullanımına İlişkin Tutumların Dağılımı	37

Tablo 4.7. Aile Aylık Gelir Düzeyi Değişkenine Göre Eğitimde Teknoloji Kullanımına İlişkin Tutumların Dağılımı	38
Tablo 4.8. Ailedeki Birey Sayısı Değişkenine Göre Eğitimde Teknoloji Kullanımına İlişkin Tutumların Dağılımı	39
Tablo 4.9. Okuldaki Fiziki Durum Değişkenine Göre Eğitimde Teknoloji Kullanımına İlişkin Tutumların Dağılımı	41

KISALTMALAR

ABD	: Amerika Birleşik Devleti
ANOVA	: Analysis Of Variance (Tek Yönlü Varyans Analizi)
BDE	: Bilgisayar Destekli Eğitim
MEB	: Milli Eğitim Bakanlığı
SPSS	: Statistical Package for the Social Sciences (Sosyal Bilimler İçin İstatistik Programı)
TDK	: Türk Dil Kurumu

SİMGELER

%	: Yüzde
$\bar{x}$	: Ortalama
N	: Frekans
P	: Anlamlılık değeri
SS	: Standart Sapma

BİRİNCİ BÖLÜM

GİRİŞ

Bu bölümde araştırmanın problem durumuna, amacına, problem cümlesine, alt problemlerine, önemine, sayıtlılarına ve sınırlılıklarına yer verilmiştir.

1.1. Problem Durumu

“Değişim” kavramı 21. yüzyılın en önemli özelliklerinin başında gelmektedir. Var olan teknoloji, iş tanımı, gereksinim duyulan insan gücü, meslekler ve gereksinim duyulan beceriler gün geçtikçe sürekli olarak değişim göstermektedir. Teknolojik gelişim ve değişimlerden en fazla etkilenen kurumların başında da şüphesiz ki eğitim kurumları gelmektedir. Eğitim kurumları teknolojik gelişim ve değişimlere ayak uydurmakla kalmayıp, toplumsal değişimlere de öncülük ederek önemli bir rol üstlenmektedir. Toplumun fertlerine gereksinim duydukları bilgi, beceri ve eğitimi kazandıran kurum eğitim kurumlarıdır. Değişimin sürekli olması eğitim kurumlarında toplumun gelişmesi için verilen eğitimin zaman içerisinde yetersiz kalmasına sebep olmakta ve yaşam boyu öğrenmeyi gerekli kılmaktadır. Böylelikle bilgi okuryazarlığı günümüz eğitiminde vazgeçilmez haline gelerek, eğitim kurumlarının toplumun ihtiyaç duydukları bilgi okuryazarlığı, öğrenmeyi öğrenme ve yaşam boyu öğrenme gibi kavramları kazandırmak için yeniden yapılanma sürecine girmektedir. Yeniden yapılanma sürecinde eğitim kurumlarının verdiği öğretim programlarının gözden geçirilip, gereksinim duyulan noktalarda değişikliklerin yapılması hedeflenmektedir. Ayrıca öğretmenlerin öğrenci ihtiyaçlarını tam olarak giderebilmeleri için öğretmen niteliği ve yeterliliklerinin geliştirilmesi konusunda da yeni düzenlemeler yapılmaktadır. Günümüzde yaşam boyu öğrenme, öğrenmeyi öğrenme ve bilgi okuryazarlığı becerilerine sahip öğretmen ve yöneticilerin eğitim ve öğretimde daha etkin olmaları gerekmektedir. Eğitimde bilgi okuryazarlığı, öğrenmeyi öğrenme ve yaşam boyu öğrenme gibi kavramların öneminin belirlenmesiyle birlikte yoğun çalışmalar yapılmaktadır (Başaran, 1993).

Yeniden yapılandırma sürecinde olan eğitim ve öğretimde, öğretmen ve yöneticiler yol gösteren ve rehber gibi rolleri üstlendiğinden öğrencilere de öğrenme sürecinde sorumluluklar verilmektedir. Öğrencilerin öğrenme sürecinde sorumluluk üstlenmeleri kendi kendine öğrenme, bilgi okuryazarlığı becerileriyle mümkün olabilmektedir. Kendi kendine öğrenme rehber öğretmenlerin öncülüğü ve eğitimde akılcı teknolojinin kullanılmasıyla mümkün olabilmektedir (Demirel, 2000).

Eğitim teknolojisinde kullanılan en önemli araç gereçlerden biri bilgisayarlardır. Günlük yaşamda sürekli olarak kullanılan bilgisayarlar, eğitim ve öğretimi de etkilemektedir. Eğitim ve öğretimde akılcı bir şekilde kullanılan bilgisayarlar çok olumlu bir şekilde eğitime yansımaktadır. Bilgisayarlar gün geçtikçe eğitim kurumlarında, özellikle öğretme-öğrenme sürecinde oldukça fazla kullanılmaktadır (Deniz, 1994). Öğrenme ve öğretme süreçlerinde ilk akla gelen kaynak hiç kuşku yok ki öğretmenlerdir. Öğretmenler bu sürecin etkin ve etkili bir şekilde geçirilmesini sağlamaktadır. Öğrenme ve öğretme sürecinde öğretmenler eğitim teknolojilerinin en önemli kaynaklarından olan bilgisayarın etkili bir şekilde kullanmaları ve kullanılmasını sağlamalıdır (Çağlayan, 2007).

1.2. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın temel amacı, 8. sınıf öğrencilerinin eğitimde teknoloji kullanımına ilişkin tutumlarını tespit etmektir. Bu temel amaç çerçevesinde aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır:

1.3. Problem Cümlesi

8. sınıf öğrencilerinin, eğitimde teknoloji kullanımına ilişkin tutumları nasıldır?

1.3.1. Alt Problemler

8. sınıf öğrencilerinin, eğitimde teknoloji kullanımına ilişkin tutumları;

- Cinsiyet

- Bilgisayara Sahip Olup Olmama Durumu
- Okuldaki Teknolojik İmkanlardan Haberdar Olup Olmama Durumu
- Anne Eğitim Düzeyi
- Baba Eğitim Düzeyi
- Ailedeki Birey Sayısı
- Aile Aylık Gelir Düzeyi
- Okulun fiziki durumu değişkenlerine göre farklılaşmakta mıdır?

1.4. Araştırmanın Önemi

Etkili bir eğitim süreci ve etkin öğrenci yetiştirmek için araç-gereç kullanımı oldukça önemlidir. Öğrencilerin sadece duyarak aldıkları eğitimi öğrenmeleri oldukça zor olmakta ancak belli araç ve gereçler ile öğretilenleri öğrenmeleri daha kolay ve kalıcı olmakta ve bu durum da nitelikli öğrencilerin artmasına imkan sağlamaktadır (Heafner, 2004).

Eğitim sisteminin temel taşı ilköğretimdir. Bu eğitim kademesinde, bireylere yaşamlarını daha iyi bir biçimde sürdürebilmeleri için gerekli olan temel bilgi ve beceriler kazandırılmaya çalışılır. İlköğretim bireyin düşünme yetenekleri ve bireyler arası iletişim becerilerini geliştirmek gibi amaçlarla öğretimi yapılan eğitim teknolojisinin sağladığı imkanlar ve eğitim programlarında yer alan öğelerle de bağlantısı kurularak daha etkin bir hale getirilmesi kaçınılmazdır (Helvacı, 2010).

Araştırma sonuçlarının, eğitim uzmanlarına ışık tutması, hizmet öncesi ve hizmetiçi öğretmen yetiştirme programlarının hazırlanmasında yetkililere bazı fikirler vererek bu alanda araştırma yapacak olanlara veri kaynağı oluşturması, literatüre katkı yapması, öğretmen eğitiminden sorumlu kurumlara öğrencilerin mevcut durumları hakkında veri sağlaması gibi yararları olacağı umulmaktadır.

1.5. Varsayımlar

Araştırmada;

- 1- Verileri toplamak için kullanılan tutum ölçeği öğrencilerin eğitimde teknoloji kullanımına yönelik tutumlarını ölçebilecek nitelikte olduğu,
- 2- Öğrencilerin ölçekte yer alan maddelere samimi ve içtenlikle cevap verdikleri ve
- 3- örneklemin araştırmanın evrenini sayı ve nitelik bakımından temsil ettiği varsayılmıştır.

1.6. Sınırlılıklar

Araştırma;

- 1- 2016-2017 eğitim öğretim yılında Ağrı il merkezinde 8. sınıfta öğrenim gören 400 öğrenci görüşleri ile,
- 2- Eğitimde teknoloji kullanımına yönelik tutum ölçeği ile elde edilen veriler ile ve
- 3- ulaşılan yerli ve yabancı kaynaklar ile sınırlıdır.

1.7. Tanımlar

Eğitim: Bireyin davranışlarında kendi yaşantısı yoluyla kasıtlı olarak istendik değişme meydana getirme sürecidir.

Teknoloji: Bir sanayi dalı ile ilgili yapım yöntemlerini, kullanılan araç, gereç ve aletleri, bunların kullanım biçimlerini kapsayan uygulama bilgisi, uygulamayı bilimi (TDK, 2015).

Eğitim Teknolojisi: "Değişik bilimlerin verilerini, özel hedef, yöntem, araç ve gereç, ölçme ve değerlendirme gibi eğitimin geniş alanlarında uygulamaya koyan, uygun maddi ve manevi ortamlarda insan gücünün en iyi şekilde kullanılmasını, eğitim sorunlarının çözülmesini, kalitenin yükseltilmesini, verimliliğin artırılmasını sağlayan bir sistemler bütünüdür" (Rıza, 2003).

İKİNCİ BÖLÜM

KURAMSAL ÇERÇEVE

Araştırmanın bu bölümünde eğitim kavramı, eğitimde teknoloji kavramı ve daha önce yapılmış bazı çalışmalara yer verilmiştir.

2.1. Eğitim Kavramının Tanımı

Eğitim kavramı, bireylerin toplumsal hayat yaşamasıyla başlamış ve günümüzde de uygarlık seviyesi en üst seviyeden en alt seviyeye kadar olan bütün toplumlarda varlığını sürdürmektedir. İnsan, eğitimsiz yaşayamaz. İnsan bazı tepkileri dışında kalan bütün tepkileri öğrenmek zorunda olduğu bilinmektedir (Helvacı, 2010).

İlkel toplumlarda bireylerin hayatlarını sürdürebilmeleri için bilmeleri gereken bilgi birikimi sınırlıydı. Bireylerin sahip olduğu bilgi, sadece kendi ihtiyaçlarını karşılayabilmekteydi. Avcılık yapma, balık tutma, araç ve gereç yapmayı öğrenmek bireylerin kendi temel ihtiyaçlarını karşılamak için yeterli olmaktaydı. Bu tür bilgilerin öğrenilmesi, gözlem ve taklit yoluyla gerçekleşmekteydi. Gün geçtikçe toplumsal hayat hızla değişerek, gelişim göstermektedir. Bu hızlı değişim ve gelişim süreciyle bireylerin sahip oldukları bilgi birikimi ve becerileri artan gereksinimleri karşılayamaz duruma gelmektedir. Artan gereksinimlerin karşılanması için de bilgi birikiminin fazla olmasına ihtiyaç duyulmaktadır. Bu ihtiyaç duyulan bilgi de basit olarak eğitimin ortaya çıkmasına sebebiyet vermektedir (Çağlayan, 2007).

1- Eğitim genel anlamda bireylerde davranış değişim süreci olarak tanımlanmaktadır. Başka bir deyişle, eğitim görmüş bir bireyin davranışlarında değişim ve gelişimin olması beklenmektedir. Eğitim ve öğretim sürecinde olan bireylerin değişim sürecinin olumlu yönde olması beklenmektedir (Demirel, 2000).

Eğitimin tanımlarında insan, yaşantı, davranış ve kültürleme kavramları önemli yer tuttuğundan bu kavramları açıklamakta yarar görülmektedir. Kültürleme kavramına geçmeden önce kültür kavramı üzerinde durmak gerekir. Kültürün

varoluğu insana, insanın iç dünyasına, içerisinde yaşıdığı, mirasından faydalandığı toplumla ilişkilerine bağılılığı fikrini vermektedir. Yada kültür, insan sayesinde insanın zihni güçleri sayesinde, tabiata, objeye, canlı cansız bütün varlıklara verilen renk, ses, şekil ve benzeri hususiyetlerin neticesini akla getirmektedir. Daha geniş bir perspektifle kültüre bakıldığında insanın kullandığı aletleri, tüketim mallar ını, toplumsal düzeni biçimlendiren kuralları, düşünceleri, sanatları, inançları, gelenek ve göreneklerin tümü görölmektedir. Yani başka bir deyişle toplumun; bilgileri, inançları, sanatı, ahlakı, kanunları, gelenek, görenek ve bir toplumun üyesi olması itibariyle insanın kazanmış olduğu daha başka tutumların ve alışkanlıkların tümü görölmektedir. Şu halde kültür, toplumsal varlık olgusundan kaynağını alan insan özelliğidir (Söylemez, 2009). Kültürleme ise, kültürel değerlerin insana kazandırılması sürecidir. Kültürleme, eğitim kavramından da daha geniş kapsamlı görölmekte ve doğumdan ölüme kadar bireyin, toplumun istek ve beklentilerine uyacak şekilde etkilenmesi ve değiştirilmesi olarak kabul edilmektedir (Demirel, 2000).

2.2. Eğitimin Amacı

Eğitimde oldukça önemli hususlardan birisi de amaçlarıdır. Eğitim amaçları, üzerinde en çok tartışma yapılan konulardan biridir. Çünkü eğitimin amaçlarının belirlenmesi, gerçekten güç ve çok yönlü bir çalışmayı gerektirmektedir. Konuya genellikle eğitimin açmaları nedir veya ne olmalıdır, şeklinde bir soru ile girilir, bu tür anlayışla yapılan çalışmalarda esas olan, belirli hususların tespitidir. Önce rehber bir takım prensipler kabullenilmekte, sonra bunlara göre amaçlar formüle edilmektedir (Tozlu, 2012).

Davranış değiştirme ve biçimlendirme konusunda herkes her istediğini ileri sürerek kendi tercihleri doğrultusunda insan yetiştiremez. Eğitim, davranış değiştirme ve biçimlendirme işini önceden belirlenmiş amaçlar doğrultusunda yapmaktadır. Eğitimin amaçları bireye ve topluma yönelik olmak üzere iki gruba ayrılmaktadır (Çağlayan, 2007).

2.2.1. Eğitimin bireye yönelik amacı

Eğitimin bireye yönelik amacı bireyin bedensel, zihinsel ve duygusal yapısını bir bütün olarak ele alıp onun gelişmesini sağlamaktır. Çünkü birey bedensel, zihinsel ve duygusal yönden bir bütün olarak gelişmektedir. Eğitim, insanın bedensel yönden gelişmesini sağlamaktadır. İnsan, temelde biyolojik bir varlıktır. İnsanın, yaşamını sürdürebilmesi için sağlıklı bir bedene ihtiyacı olmaktadır. Bu nedenle eğitim insana bilgiler kazandırarak onun sağlıklı ve güçlü bir bedene sahip olmasını sağlamaktadır. Ona bedenini nasıl kullanacağını öğretmektedir (Büyükdevenci, 1991).

Eğitimde bireye yönelik amacında esas olan ferdin zihni, fiziki ve karakter itibarıyla gelişmesidir. Teknik açıdan eğitimin bireye yönelik amaçları, kültürel mirasını, bilgi birikimini, anlayışlarını, değerlerini, inançlarını, maharetlerini vb. gibi hususları eğitim kurumları yoluyla yeni nesillere aktarmaktır. Ancak bu aktarma işi, pasif bir iletişimden ibaret değildir. Söz konusu değerler, düşünce ve ayıklamalarla, yerine göre de, yeni gelişmeler açısından yorumlanarak aktarılmaktadır. Bu işte, yenileştirme, yapma, hatta dünya çapında herhangi bir değeri geliştirme de söz konusudur. Bu açıdan eğitim bir ürün olarak görülmektedir. Yani fertler eğitim yoluyla öğrendikleri bilgi, düşünce, fikir, teknik, ideal vs. gibi hususlarda yaratıcılığa, keşfe veya orijinal bir esere ulaşabilmektedirler. Bu tanımlara göre, genel olarak eğitim kavramıyla kastedilen husus, herhangi bir şeyi geliştirmek, yükseltmek ve mükemmelleştirmeye çalışmaktır. Bu konuda esas unsur şüphesiz insandır (Tozlu, 2012).

Eğitim, insanı zihinsel yönden de geliştirmektedir. Çünkü insanın zihinsel güce ihtiyacı vardır. Bu ihtiyacı eğitim karşılamaktadır. Eğitim, uygun öğrenme ortamları hazırlayarak bireyin; doğru düşünmesini, sağlıklı akıl yürütmesini, doğru kararlar vermesini, doğa ve toplumla etkileşim içinde olmasını, karşılaştığı problemleri çözmesini ve kendini ifade etmesini sağlamaktadır. İnsan duygusal bir varlık olduğundan eğitim onun duygusal yönden gelişmesine de katkıda bulunmaktadır. Onun, duyarlı, duygulanabilen, hissedebilen, sevmeyi, paylaşmayı, yardımlaşmayı ve dayanışmayı bilen bir insan olmasını sağlamaktadır (Başaran, 1993).

2.2.2. Eğitimin topluma yönelik amacı

Eğitim, topluma yönelik amaçları ile bireylerin toplumsallaşmasını sağlamaktadır. Toplumsallaşan birey, içinde yaşadığı toplumun örf, adet, gelenek, görenek ve inançlarını benimseyerek o toplumun bir üyesi haline gelmektedir. Böylece toplumla uyumlu olmakta ve toplumun kalkınmasına yardımcı olmaktadır. Toplumun kültürel birikimini toplumsallaşmış bireyler aracılığıyla yeni nesillere aktarmakta ve toplumun devamlılığı sağlanmaktadır. Ayrıca eğitim, yenilikçi ve gelişmelere açık bireyler yetiştirmektedir (Özden, 2002).

Sosyal yönü ile eğitim, nesiller arası bağlantıyı da kurar. Bir neslin maddi ve manevi mirasını bir sonraki nesle aktarmaktadır. Davranışların hangi kuralara göre ayarlanacağı eğitim yoluyla öğrenilmektedir. İnsanın yaratılış gayesini öğrenmesi, hayata intibak etmesi, hayatını refaha ulaştırması, çevresini iyi tanzim etmesi yine eğitim ile gerçekleşmektedir. İnsanın çağa ve teknoloji ile değişen çevresine ayak uydurabilmesi için, kendinde var olan kabiliyetlerini geliştirmesi gerekmektedir. Bu da eğitimi ile mümkün olmaktadır (Söylemez, 1997).

2.3. Eğitim Teknolojisi

Varoluşumuzdan bu yana eğitim teknolojisi hep olmuş, gelişme göstermiş ve bugüne kadar gelmeyi başarmıştır. Ateşin bulunması, ilk teknolojik yenilik sayılabilir. Çünkü o zaman insanlar ateşin bulunmasıyla ateşi hemen her alanda kullanmaya başlamışlardır. Bir sonraki nesillere de ateşin nasıl elde edildiğini göstererek eğitime başlamışlardır. Ateş, ok, tekerlek bize şu an çok basit gelse de o zamanda insanların yaşantılarında çok önemli yer tutmuştur. Nasıl ki şimdi bilgisayarlar, telefonlar büyük bir ihtiyaç haline gelmiş ve her alanda kullanılmaya başlanmış ise o zamanlarda ateş, ok, taşların yontulması hemen her alanda kullanılmış ve zorunluluk haline gelmiştir (İşman, 2008).

Eğitim teknolojisi bir bütündür ve bu bütünün içinde öğretmen, öğrenci, teknolojik araç, gereç, eğitim öğretim süreci ve bu süreçte kullanılan yöntemler yer almaktadır. Eğitim teknolojisi, araç, gereç, personel, materyal, süreç ve yöntemlerin etkin ve olumlu olarak kullanılan sistemlerin bütünü olarak tanımlanmaktadır. Tüm

bu ögeler birbirleriyle etkileşim içindedir ve birinin olmaması bile eğitim öğretim sürecini aksatabilmektedir (Alkan, 1997).

Tüm bu tanımlardan yola çıkarak eğitim teknolojisinin bir bütün olduğunu, etkili bir şekilde kullanıldığında kaliteyi ve verimi artırdığını aynı zamanda eğitim teknolojisi ile elde edilen bilginin daha kalıcı olduğunu, öğrenme ve öğretme süreçlerini zenginleştirdiğini fakat tüm bunların yanında eğitim teknolojisinin tek başına değil tüm eğitim öğretim ögeleri ile birlikte kullanılması gerektiği söylenmektedir (İşman, 2008).

2.4. Eğitimde Teknoloji Kullanımı

Günümüzde teknolojik gelişmeler ve bilgi kapsamı hızlı bir şekilde değişim göstererek yayılmaktadır. Hızla gelişen teknolojik gelişmelerden dolayı öğretme ve öğrenme sürecini de etkilediğini söylemek mümkündür. Günümüz toplumunun hızlı bir şekilde gelişmesi eğitimcilerinde sunulan eğitim hizmetinin gelişime ayak uydurabilmesi ve yeni kuramlar, uygulama yollarına yönlendirilmektedir. Web teknolojileri ve çoklu ortam teknolojilerinin gelişimiyle birlikte eğitimde teknoloji kullanımı oldukça önem kazanmaktadır. Hızlı gelişen teknoloji ve sunulan eğitim hizmetinin değişime uğramasıyla artık günümüz toplumunda etkin bir şekilde eğitim teknolojisi kullanılmaktadır (Özden, 2002).

Eğitimde teknoloji kullanım ihtiyacının artması, öğrenci sayısının fazlalığı, öğrenilmesi gereken bilgi miktarının artması, öğretmen yetersizliği, içeriğin karmaşıklaşması, kişisel beceri ve farklılıkların önemli olması gibi faktörler neden olmaktadır. Eğitimde teknoloji kullanımı öğrenme ve öğretme sürecinde süreklilik, etkililik ve bütünlük gibi faktörlerin oluşumuna sebebiyet vermektedir (Alkan, 1998).

2.5. Öğretmenlerin Eğitim Teknolojisi Kullanımı

Eğitim teknolojilerinin faydalarından bahsederken planlamanın ve sınıf içinde eğitim teknolojisinin doğru kullanımının ne kadar önemli olduğunun üzerinde fazlaca durulmuştur. Buradan da anlaşılacağı gibi eğitim teknolojisinin yukarıda bahsedilen faydalarından öğrencilerin yararlanabilmesi için sınıf içinde kaynak, rol model,

rehber olan öğretmenlerin bu eğitim teknolojilerini iyi bir şekilde organize etmeleri ve kullanabilmeleri gerekmektedir (Alkan, 1995).

Öğretmenler genelde rol model olarak görülür. Öğrencilerin sınıf içerisinde ve sınıf dışında olsun öğretmenlerini kendilerine örnek aldıkları birçok araştırma tarafından desteklenmiştir. Bu nedenle öğretmenlerin sınıf içerisinde veya sınıf dışında olsun öğrencilere iyi bir örnek olmaları gerekmektedir (Şişman, 2011). Eğitim öğretim ortamlarında ortamı ve programı yöneten kişiler öğretmenlerdir. Öğretmenlerin yönlendirici ve yönetici bir rolü vardır. Eğitim öğretim ortamlarındaki tüm etkinliklerin bir amacı vardır ve bu amaçlar düzenli bir plan oluşturularak öğretmenler tarafından gerçekleştirilir (Balcı, 2007).

İşman (2008) da eğitim teknolojileri ne kadar belirtilen fırsatları sağlasa da asıl görevin eğitim teknolojisini kullanacak olan öğretmene düştüğünü söylemiştir. Öğretmenler eğitim teknolojisini eğitim öğretim ortamlarında kullanmadan önce aşağıda belirtilen sorulara mutlaka cevap aramaları gerektiğini belirtmiştir.

- Öğrenciler kullanılacak olan teknolojiye nasıl tepki gösterecek?
- Teknolojiler, kavramların öğretilmesinde nasıl katkı sağlayacak?
- Teknoloji, öğrenme öğretim yöntemlerini nasıl etkileyecek?
- Teknolojiyi kullanabilmek için öğrencilerde ne tür yetenekler olmalıdır?
- Teknoloji, benim öğrencimle olan ilişkiyi nasıl etkileyecek?
- Teknoloji, öğrencilerin başarısını nasıl artıracak?
- Teknolojiyi kullanmadan önce kurmak için ne kadar zaman ihtiyacımız var?
- Teknoloji, benim öğretim yöntemimi nasıl etkileyecek?
- Eğer teknoloji kullanmaya karar verirsem nasıl yöneteceğim?

Öğretmen yukarıda sıralanan soruların cevabını alıp ders içinde ona göre eğitim teknolojisi kullanmak için plan yaparsa en çok verim ve fayda sağlanmış olacaktır. Öğretmenin eğitim teknolojisini iyi ve etkin bir şekilde planlayıp sınıf içerisinde kullanabilmeli ve bu şekilde öğrencilere de teknoloji kullanma konusunda rol model olmalıdır (Sever, 2010). Sınıf içerisinde planlı ve etkili bir eğitim

teknolojisi kullanan öğretmen, dersi verimli ve kaliteli bir şekilde geçirmiş olacaktır. Böylece öğrenciler derse, öğretmene ve eğitim teknolojisine karşı olumlu bir tutum sergileyeceklerdir.

2.6. Eğitimde Teknoloji Kullanmanın Avantajları ve Dezavantajları

Eğitimde teknolojiye önem veren kurumlarda öğrenciler akranlarıyla sınıf içi çalışma ve proje konularında düşünce alışverişi içinde olabilirler. Bu iş birliğini sağlayan öğrencilerin eleştirebilme, analiz edebilme, üretebilme becerileriyle birlikte yardımseverlik, hoşgörü, dayanışma, iyi niyet, sevgi, başarı ve dostluk gibi değerleri de gelişir. Bunun yanı sıra öğretmenlerde internet ortamında birbirleriyle fikir alışverişinde bulunabilirler, Sosyal Bilgilerle ilgili konferanslar düzenleyebilirler, kendilerinin veya öğrencilerin çalışmalarını yayınlayabilirler (Uşun, 2006). Bununla beraber Turan (2002) okulda teknolojinin verimli kullanıldığına; akademik başarıda artış, devamsızlıklarda düşüş, mesleki olarak gelişmiş öğrencilerin oranında artış, yönetsel süreçlerin iyileştirilerek geliştirilmesi ve bütün çalışanların işini sevak yapması gibi faktörlerin bir gösterge olabileceğine değinmiştir.

Turan (2002) göre doğru kullanılmayan teknolojinin, zaman ve kaynak israfı, amaç dışı kullanım, yanlış ve sınırlı kullanım, bilinçsiz olumsuz tavır geliştirici kullanım gibi dezavantajları vardır.

Rıza (1997)'ya göre avantajları; yaratıcılığı arttırarak üretmeye yönlendirir, aktif öğrenmeyi sağlar, hem öğreticinin hem de öğrenenin düşünsel alanını açar, eşitliği ve motivasyonu sağlar, öğrenmeyi somutlaştırarak kalıcılığı sağlar, serbestliği ve birinci kaynaklara ulaşmayı sağlar, istikrarlı ve kademeli öğrenmeye zemin hazırlar.

Uşun (2006) eğitimde teknoloji kullanımının sınırlılıklarına ve dezavantajlarına bakacak olursak; gelişen teknolojiye ayak uyduramayan araç gereç kullanılabilir, öğretmenin kontrolünde olduğundan sistematik bir aşama isteyen öğrencilere uygun olmayabilir, belirli bir teknik alt yapı bilgisi gerekmektedir, bilgi yükü fazla olduğundan iş yükünü arttırarak zamanın çok geçmesine neden olabilir, yazılımları ve veri tabanlarını belli oranda bilmeyi gerektirdiğinden bilgisi olmayan zorluk çekebilir, kırsal bölgelerde erişim sorunu, sürekli bilgisayar başında olma

aktif öğrenmeden ziyade pasif öğrenmeye yöneltebilir, aile ve arkadaşlık ilişkilerini zayıflatabilir, uygun teknoloji kullanılmadığında yanlış bilgiye götürerek hem motivasyonu düşürebilir hem de zaman kaybına yol açabilir,

2.7. Eğitimde Kullanılan Teknolojiler ve Araçlar

Eğitimde genellikle kullanılan ve gittikçe de kullanımı artan teknolojiler kapsamında Bilgisayar, Projektör, Tepegöz Projektörleri, Gösteri Tahtaları, Döner Levhalar, Film Şeritleri, Slaytlar, Video kamera, Televizyon, DVD oynatıcı, İnternet, Elektronik posta, Tarayıcı, Yazıcı, Fotokopi makinesi, Dijital fotoğraf makinesi, gibi araçlar bulunmaktadır.

Gelişen teknoloji çok çeşitlilik göstermektedir. Ancak bunların içerisinde bilgiye ulaşma, haberleşme ve daha birçok fonksiyonu içinde barındıran bilgisayar teknolojisi, dünyada kendine farklı bir yer edinerek önemli derece de kabul görmüştür. Gelişen teknolojiye bu iletişim ağların sayesinde ulaşım ve haberleşmede dünya küçük bir köy haline gelmiştir (Göktaş, 1996).

2.7.1. Bilgisayar

Bilgisayar destekli öğretimin tanımına bakacak olursak; belli bir ortam içerisinde öğrenciye kullanımının öğretilmesini sağlayan bunun yanında öğrenciyi motive ederek süreçte dirençli olmasına ve bireysel ilerlemesine, kontrollü bir biçimde şahsını denetlemesine katkı sunan bir yöntemdir (Uşun, 2004).

Bilgisayarların eğitim ortamlarında yaygınlaşmasında kolaylaştıran unsurlar;

- Öğrencinin kendi öğrenme hızını ve öz kontrolünü ayarlamasına fırsat vermesi,
- Farklı eğitsel ortamlardan daha kalıcı olması,
- Yazılımlar aracılığıyla görsel, işitsel hafıza aktifleştirilir ve öğrenme daha kısa sürede daha etkili biçimde gerçekleşir.
- Öğrencinin kendisini veya öğretmenin öğrencisinin öğrenme düzeyini takip edebilmesi gibi imkânlar sunar (Alkan, 1995).

2.7.2. İnternet

Küreselleşen dünyada bilginin yayılımı ve bu bilgiden çok daha fazla bireyin hızlı bir şekilde faydalanabileceği teknolojik gelişmelerin başında internet gelmektedir. Dünyadaki bilgisayarlar arasında haberleşmeyi ve bilgilere ulaşmayı sağlayan küresel ağa internet denir. Bilgisayarlar arasında artan bağ kurma internetin yaygınlığını ve gelişimini sürekli arttırır (Kaya, 2005). İnternet, iletişimle birlikte bilgi deposuna ulaşmayı da sağlayan çok önemli ve büyük bir ağıdır. İnternet bireylerin küreselleşen dünyayla birlikte artan bilgiye ulaşma, bilgiyi muhafaza etme ve onu yaygınlaştırma merakı sonucunda var olmuş bir teknoloji olarak ifade edilmiştir (Şahan, 2007).

2.7.3. Televizyon

Teknolojinin gelişiminin hızlanmasında, eğitim ortamına dünyanın taşınmasında ve bunlarla beraber gündelik hayattaki öğrenme aktivitelerini de eğitim ortamlarına taşıyan önemli bir araçtır. Ayrıca üniversitelerin insanlara eğitim olanağı sunmasına da katkıda bulunur (Kaya, 2005).

TV' nin eğitim amaçlı kullanımıyla birlikte;

- Öğretmenin ve öğrencinin mevcut bilgilerden fazlasına ve yeni bilgilerden haberdar olması,
- Klasik eğitimin yanında görsel eğitim sunması,
- Mekânlardan tasarruf sağlama,
- Eğitim harcamalarında ekonomiklik imkânı,
- Eğitimde niteliği ve kaliteyi arttırma (Alkan, 1995). gibi eğitsel sürece doğrudan katkı sağlayacak yararlılıkları bulunmaktadır. TV'nin bu katkısına karşılık sınıflara maliyetinin fazla olmasından dolayı koyulamaması gibi olumsuzluklara rağmen hem öğrencinin hem de öğretmenin gelişim kat etmesine yardımcı olan çağdaş bir araçtır.

2.7.4. Tepegöz projektörleri

Bilgileri şeffaf bir materyal üstüne koyarak onun ekrana daha büyük şekilde yansıtılmasını sağlayan, üzerinde de işlemler yapılabilen ve farklı fonksiyonları da olan bir araçtır (Yalın, 2006).

Tepegöz projektörlerinin hazırlanması oldukça kolaydır bunun yanında büyük, parlak ve net görüntü sağladıklarından kalabalık kitlelere görsel anlamda kalıcı bir sunum yapılabilir. Tepegözlerin farklı modelleri olmakla birlikte genel manada 4 öğeden meydana gelmektedir (Kaya, 2005):

1-Işık kaynağı

2-Ayna ve reflektörler

3-Mercekler

4-Soğutucudan oluşmaktadır (Yalın, 2006).

2.7.5. Gösteri tahtaları

Tebeşir tahtası, çok amaçlı tahtalar ve bülten tahtaları yazılı ve görsel materyalleri sergilemek için kullanılır. Sınıflarda en yaygın kullanılan ise, tebeşir tahtaları yani yazı tahtasıdır. Bazı okul ve sınıflarda tebeşir tahtasının yerine çok amaçlı kullanılan beyaz tahtalar bulunmaktadır. Çok amaçlı kullanılma nedenine bakacak olursak; düzgün, plastik yüzeye sahip olması, tebeşir yerine silinebilen renkli kalem kullanılabilmemesi ayrıca slayt, tepegöz saydamlarının yansıtılmasındandır (Yalın, 2006).

2.8. İlgili Araştırmalar

Eğitim teknolojisi ile ilgili bir çok eser yazılıp, araştırmalar yapılmış, bu konu alanını içeren kitapların hemen hepsinde bu derste kullanılabilecek araçlar tanıtılarak bunların eğitimdeki yeri ve önemi hakkında genel bilgiler verilmiştir. Diğer taraftan "eğitim teknolojisi" ve "araç-gereç kullanımı" konulu bir çok esere de rahatlıkla ulaşılabilmektedir. Fakat bu bölümde, yazılan kitaplardan ayrı olarak, genelde eğitimde teknoloji kullanımı spesifik olarak araştırılmış bazı tez, makale ve

bildirilere yer verilmiştir. Aşağıda gerek araştırmalar, gerekse dolaylı da olsa çalıştığımız alana değinen ilgili literatür genel hatlarıyla ortaya konmuştur.

Özbilgin (1991) "Eğitimde nitelik geliştirmede eğitim teknolojisinin yeri ve katkısı" isimli çalışmasında nitelikli eğitimin sağlanması için eğitim teknolojisinden yararlanmak gerektiğini belirtmiş ve konuyu çeşitli açılardan ele almıştır. Araştırmacıya göre okullardaki eğitim uygulamaları; öğrencilerin kazanmaları gereken "bilişsel yaratıcı düşünme" ,"keşfetme", "araştırma yapabilme", "öğrenilen bilgiyi kullanabilme" ve "problem çözme" gibi çok önemli nitelikleri kazandırmaktan uzaktır. Genel görünümüyle okullar, üstün kabiliyetleri teşhis eden ve sadece onlara imkan sağlayan bir seçme mekanizması şeklinde işlemektedir. Araştırmacı çalışmasının sonunda okulların eğitim teknolojisinin etkili bir biçimde işe konulabilmesi için öğretmenlerin, kendi eğitim uygulamalarının teknoloğu olarak yetiştirmeleri ve çağdaş toplumların niteliği geliştirmeye yönelik çabalar sarf etmeleri gerektiği sonucuna varmıştır.

Çilenti, (1991) yapmış olduğu "Eğitim araçlarındaki gelişmelerin ülkemizdeki gelişmelerin eğitim teknolojisine etkileri" adlı çalışmada, Dünya'da ve Türkiye'de eğitim teknolojisi uygulamalarını karşılaştırmalı bir biçimde incelemiştir. Araştırmada Çilenti(1991), ülkemizin eğitim teknolojisindeki durumu; İl Eğitim araçları merkezindeki personelin bilişsel davranışları, çevrelerindeki okulların öğretmenlerine eğitim araçlarının kullanılmasında yeterli olacak düzeyde olmadığı, okullarda bulunan ders araçlarının çeşitleri, kalitesi ve miktarı, eğitim programlarının gereklerini karşılayacak yeterlilikte olmadığı, okul müdürleri ve öğretmenler, elde bulunan eğitim araçlarının gerektiği şekilde kullanılabilmesini sağlayacak davranışlara sahip olmadığı sonucuna ulaşmıştır.

Güneş (1993) "İlkokul öğretmenlerinin Sosyal Bilgiler dersinin öğretiminde eğitim teknolojisine ilişkin yeterliliklerinin değerlendirilmesi" adlı çalışmasıyla öğretmenlerin Sosyal Bilgiler dersinin öğretiminde eğitim teknolojisine ilişkin yeterliliklerini öğretmen ve yönetici görüşleri açısından saptamayı amaçlamıştır. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde yapılan çalışmanın örneklemini 50 beşinci sınıf öğretmeni, 24 okul müdürü ve 6 ilköğretim müfettişi oluşturmaktadır. Survey (tarama) yöntemiyle gerçekleştirilen araştırmada kullanılan ifadeler sahip olunan ve

sahip olunması gereken özellikler şeklinde seçeneleştirilmiştir. Böylece, öğretmen, müfettiş ve yöneticiler eğitimin planlama, organizasyon, yürütme ve değerlendirme aşamalarında mevcut durum ile istenilen durum arasında kendilerini değerlendirmektedirler.

Cabbar (1995) "İzmir ili orta dereceli okullarda eğitim teknolojisi uygulamaları" adlı araştırmasında orta dereceli okulların eğitim teknolojisine gereken önemi verip vermediği, öğretmenlerin eğitim teknolojisi alanlarını ne derece tanıdığı ve okullarında uyguladığı tespit etmeye çalışmıştır. İzmir ilinde 15 ortaöğretim kurumunda çalışmakta olan 325 öğretmen üzerinde uygulaması yapılan bu çalışma, survey (tarama) modelindedir. Araştırmada İzmir ili orta dereceli okulların çoğunda eğitim teknolojisi araçları bulunmadığı, öğretmenlerin çoğu, derslerinde araç-gereç olarak en fazla yazı tahtasını kullanmadıkları ve öğretmenlerin yarısı, kullandıkları araç-gereçleri dersin değişik konularında kullanılabilmesi nedeni ile tercih ettikleri sonuçlarına ulaşmıştır.

Namlu'nun (1998) yapmış olduğu araştırmanın temel amacı ilk ve ortaöğretimde görevli öğretmenlerin eğitimde teknoloji kullanımına yönelik tutumları arasında fark olup olmadığını ortaya koymaktır. Araştırmacı tarama modelini kullanmış ve Eskişehir il merkezindeki ilköğretim ve ortaöğretim kurumlarında görevli 317 öğretmene anket ve tutum ölçeği uygulanmıştır. Araştırmacının bulgularına göre öğretmenlerin eğitim teknolojisine yönelik tutumları, görev yaptıkları okul kademelerine, dallarına ve daha önce eğitim teknolojisi eğitim alıp almadıklarına göre değişmektedir. Ancak öğretmenlerin meslek kıdemlerine göre eğitimde teknoloji kullanımına yönelik tutumları arasında bir fark bulunamamıştır.

Namlu'nun (1999) diğer bir araştırmasında "öğrenmede teknoloji ne kadar etkilidir?" sorusuna yanıt aranmaya çalışılmıştır. Bu soruya iki farklı görüş getirildiği görülmektedir. Bunlardan biri; öğrenmede teknolojinin etkili olmadığı görüşüdür. İkincisi ise; bu görüşe karşı olan eğitimde kullanılan teknoloji ile yöntemin ayrı ayrı dikkate alınmasını gereksiz gören ve teknolojinin öğrenme üzerinde tartışmasız önemli etkisi olduğunu vurgulayan görüştür. Makalenin sonucuna göre teknoloji,

öğrenmeyi daha etkili ve kalıcı kılmak için kullanılan bir araçtır ve öğrenme sürecinde önemli bir potansiyele sahiptir.

Şahin (2000) tarafından yapılan araştırmada, ilköğretim 4. sınıf Sosyal Bilgiler dersinde kullanılan teknoloji temelli çoklu ortamın öğretim üzerindeki etkisi incelenmiştir. Araştırma 1999-2000 eğitim öğretim yılında Karadeniz Ereğli'de bir devlet okulu olan Gazi İlköğretim 4. sınıf öğrencileri arasında yapılmıştır. Bu amaçla çoklu ortamda ders gören grupta, geleneksel yöntemin kullanıldığı gruptaki öğrencilerin akademik başarıları karşılaştırılmıştır. Deneysel yöntem kullanılan araştırmada veriler başarı testi, kişisel bilgi formu ve her iki grupta yapılan gözlemler ile elde edilmiştir. Sonuçlar, çoklu ortamla öğretim yapan sınıftaki öğrencilerin başarılarının, geleneksel öğretim ortamında ders gören gruptaki öğrencilere göre daha yüksek olduğunu ortaya çıkarmıştır. Ayrıca çoklu ortamda ders gören öğrencilerin derste daha aktif oldukları gözlenmiştir.

Bayraktutar ve Özkahveci (2000) tarafından yapılan araştırmada, kız meslek liselerinde görev yapan öğretmenlerin eğitim teknolojisi ile ilgili bilişsel, devinsel yeterlilikleri hakkındaki görüşlerini ve bu alandaki karşılaştıkları sorunları saptamak amaçlanmıştır. Araştırma kapsamına giren öğretmenlerin eğitim teknolojisi alanında bilgi olarak yeterlilikleri hakkındaki görüşlerine bakıldığında, kendilerini bu konuda tam anlamıyla yeterli görmedikleri belirlenmiştir. Eğitim teknolojisi kavramı, eğitim teknolojisinin öğeleri, öğretim yöntem ve teknikleri, çağdaş öğretim yöntemleri ile ilgili olarak bilişsel alanda yeterli bilgiye yeterli bilgiye sahip olmadıkları kendi görüşleri doğrultusunda ortaya çıkarılmıştır. Eğitim teknolojisi alanında öğretmenlerin devinisel yeterlilikleri hakkındaki görüşlerine bakıldığında, eğitsel ders araç-gereçlerini tanıma ve kullanmada kendilerini yeterli bulurken, çağdaş eğitim teknolojisi araçlarından yararlanmada yetersiz gördükleri belirlenmiştir. Öğretmenlerin eğitim teknolojisi alanında karşılaştıkları sorunlara bakıldığında, bilişsel alanda yetersizliklerinin bulunduğu ve okulların donanım açısından yetersiz oldukları saptanmıştır.

Büyükkasap (2002)'ın yapmış olduğu çalışmada ilköğretim Sosyal Bilgiler dersini okutan öğretmenlerin teknolojik araç-gereçlerle ilgili görüşleri araştırılmıştır. Araştırma tarama yöntemi kullanılarak yürütülmüştür. Araştırmaya Erzurum, Rize ve

Ağrı il, ilçe ve köylerinden toplam 200 öğretmen katılmıştır. Araştırma sonucunda, öğretmenlerin yarıdan fazlasının, okullardaki teknolojik araç-gereçleri yeterli bularak, derslerinde daha çok kullanmasını bildikleri görsel araçları tercih ettikleri tespit edilmiştir. Yine öğretmenlerin büyük çoğunluğunun teknolojik araç-gereçlerin öğretime katkı getireceğı fikrine katıldığı görölmüştür.

İşman'ın (2002) "Sakarya ili öğretmenlerinin eğitim teknolojisi yönündeki yeterlilikleri" adlı çalışmasında, eğitim öğretim faaliyetlerini gerçekleştiren öğretmenlerimizin eğitim teknolojilerini öğrenme-öğretme faaliyetlerinde kullanıp kullanmadıklarını ve cinsiyete, yaşa, deneyime, görev yaptığı yere ve eğitim durumlarına göre farklılığı ortaya çıkarılmaya çalışılmıştır. Araştırma sonuçları; öğretmenlerimizin öğrenmelerini güdüleyen ve arttıran eğitim teknolojilerini eğitim-öğretim ortamlarında yeteri kadar kullanmadıkları ortaya çıkarılmıştır.

İlköğretim Sosyal Bilgiler dersinde bilgisayar destekli öğretimin öğrenci başarısına etkisini inceleyen San (2003), uygulamasında, bilgisayar destekli öğretim ve geleneksel öğretimin ders konularının öğrenci başarısına etkisini karşılaştırarak öğrenci başarıları arasında anlamlı bir fark olup olmadığını araştırmış ve bilgisayar destekli öğretimin, geleneksel öğretime göre öğrenci başarısını daha olumlu yönde etkilediğini tespit etmiştir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın modeli, evreni ve örnekleme, veri toplama aracı ve verilerin analiz edilmesinde kullanılan istatistiksel tekniklere yer verilmiştir.

3.1. Araştırmanın Modeli

Bu çalışma, 8. sınıf öğrencilerinin eğitimde teknoloji kullanımına yönelik tutumlarının belirlenmesine yönelik nicel bir araştırma olup, tarama modeli ile gerçekleştirilmiştir.

Tarama modelleri, geçmişte ya da halen var olan bir durumu var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımıdır. Araştırmaya konu olan olay, birey, ya da nesne, kendi koşulları içinde ve olduğu gibi tanımlanmaya çalışılır. Onları herhangi bir şekilde değiştirme, etkileme çabası gösterilmez. Bilinmek istenen şey vardır ve oradadır (Karasar, 2002: 77).

Genel tarama modeli, çok sayıda elemandan oluşan bir evrende, evren hakkında genel bir yargıya varmak amacıyla evrenin tümü ya da ondan alınacak örneklem üzerinde yapılacak taramadır. Bu tarama, izleme ya da kesit alma yaklaşımıyla yapılır. İzleme yaklaşımında zamansal bir gelişim ya da değişimi belirlemek istenen değişken; aynı eleman ya da birimler üzerinde belli bir başlangıç noktasından alınarak sürekli ya da belirli aralıklarla gözlenir. Derinliğine ve genişliğine kapsamlı gözlemler yapılmak istendiğinde özellikle kullanılabilecek bir yaklaşımdır (Karasar, 2002: 83).

3.2. Evren ve Örneklem

Araştırmanın evreni, Ağrı ili merkezinde 2016-2017 eğitim-öğretim yılında 8. sınıfta öğrenim gören öğrenciler oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise bu evrenden seçkisiz örnekleme yöntemiyle seçilen 400 öğrenci oluşturmaktadır.

Random örneklemede evreni oluşturan her elemanın örneğe girme şansı eşittir. Dolayısıyla hesaplamalarda da her elemana verilecek ağırlık aynıdır (Arıkan,

2004). Bu yöntemin kullanılabilmesi için ele alınan problemlerle ilgili bilgilerin evrene göre benzeşik (homojen) olması gerekir (İslamaoğlu, 2003).

Araştırmanın örneklemini oluşturan katılımcıların demografik özellikleri aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir. Katılımcıların cinsiyet, anne eğitim düzeyi, baba eğitim düzeyi, aile aylık gelir seviyesi, ailedeki birey sayısı, evde bilgisayar olup olmama durumu, okuldaki teknolojik gelişmelerden haberdar olma durumu ve okulun fiziki durumuna ilişkin görüşler gibi bilgiler bu başlık altında ele alınmıştır. Eğitimde teknoloji kullanımına ilişkin görüşlerin belirlenmesine yönelik yapılan çalışmada kullanılan sorulardan cinsiyetiniz sorusuna verilen cevaplar sonucunda elde edilen cinsiyet oran dağılımı aşağıdaki tablo 3.1.'de gösterildiği gibidir.

Tablo 3.1. Katılımcıların Cinsiyet Değişkenine İlişkin Dağılımları

Demografik Nitelik	Gruplar	N	%
Cinsiyet	Erkek	181	45,3
	Kız	219	54,8
	Toplam	400	100

Katılımcıların cinsiyete göre dağılımına bakıldığında, erkek katılımcıların örneklem grubunun %45,3'ünü oluştururken, kız katılımcılar ise %54,8'ini oluşturmaktadır.

Eğitimde teknoloji kullanımına ilişkin görüşlerin belirlenmesine yönelik yapılan çalışmada kullanılan sorulardan annenizin eğitim durumu sorusuna verilen cevaplar sonucunda elde edilen anne eğitim durumu oran dağılımı aşağıdaki tablo 3.2.'de gösterildiği gibidir.

Tablo 3.2. Katılımcıların Anne Eğitim Durumu Değişkenine İlişkin Dağılımları

Demografik Nitelik	Gruplar	N	%
Anne Eğitim Durumu	Okur Yazar Değil	87	21,8
	Okur Yazar	59	14,8
	İlköğretim Mezunu	122	30,5
	Ortaöğretim Mezunu	77	19,3
	Lise ve Dengi Okul Mezunu	45	11,3
	Üniversite Mezunu	10	2,5
	Toplam	400	100

Katılımcıların anne eğitim durumu değişkenine göre dağılımına bakıldığında, anneleri ilköğretim mezunu olan katılımcılar örneklem grubunun %30,5'ini, anneleri okuryazar olmayan katılımcılar %21,8'ini, anneleri ortaöğretim mezunu olan

katılımcılar %19,3'ünü, anneleri okuryazar olan katılımcılar %14,8'ini, anneleri lise ve dengi okul mezunu katılımcılar %11,3'ünü ve anneleri üniversite mezunu olan katılımcılar ise %2,5'ini oluşturmaktadır.

Eğitimde teknoloji kullanımına ilişkin görüşlerin belirlenmesine yönelik yapılan çalışmada kullanılan sorulardan babanızın eğitim durumu sorusuna verilen cevaplar sonucunda elde edilen baba eğitim durumu oran dağılımı aşağıdaki tablo 3.3.'te gösterildiği gibidir.

Tablo 3.3. Katılımcıların Baba Eğitim Durumu Değişkenine İlişkin Dağılımları

Demografik Nitelik	Gruplar	N	%
Baba Eğitim Durumu	Okur Yazar Değil	7	1,8
	Okur Yazar	31	7,8
	İlköğretim Mezunu	88	22,0
	Ortaöğretim Mezunu	111	27,8
	Lise ve Dengi Okul Mezunu	73	18,3
	Üniversite Mezunu	90	22,5
	Toplam	400	100

Katılımcıların baba eğitim durumu değişkenine göre dağılımına bakıldığında, babaları ortaöğretim mezunu olan katılımcılar örneklem grubunun %30,5'ini, babaları üniversite mezunu olan katılımcılar %22,5'ini, babaları ilköğretim mezunu olan katılımcılar %22'sini, babaları lise ve dengi okul mezunu katılımcılar %18,3'ünü, babaları okuryazar olan katılımcılar %7,8'ini ve babaları okuryazar olmayan katılımcılar ise %1,8'ini oluşturmaktadır.

Eğitimde teknoloji kullanımına ilişkin görüşlerin belirlenmesine yönelik yapılan çalışmada kullanılan sorulardan ailenizin aylık gelir düzeyi sorusuna verilen cevaplar sonucunda elde edilen aile aylık gelir düzeyi oran dağılımı aşağıdaki tablo 3.4.'te gösterildiği gibidir.

Tablo 3.4. Katılımcıların Ailelerin Aylık Gelir Düzeyi Değişkenine İlişkin Dağılımları

Demografik Nitelik	Gruplar	N	%
Aylık Gelir	1500 TL ve altı	95	23,8
	1501-2500 TL arası	101	25,3
	2501-3500 TL arası	120	30,0
	3501 TL ve Üstü	84	21,0
	Toplam	400	100

Katılımcıların ailelerin aylık gelir düzeyine göre dağılımına bakıldığında, ailesi 2501-3500 TL arası aylık gelire sahip katılımcılar örneklem grubunun %30,0'ını, ailesi 1501-2500 TL arası aylık gelire sahip katılımcılar %25,3'ünü, ailesi 1500 TL ve altı aylık gelire sahip katılımcılar %23,8'ini ve ailesi 3501 TL ve üstü aylık gelire sahip katılımcılar ise %21,0'ini oluşturmaktadır.

Eğitimde teknoloji kullanımına ilişkin görüşlerin belirlenmesine yönelik yapılan çalışmada kullanılan sorulardan ailenizdeki birey sayısı sorusuna verilen cevaplar sonucunda elde edilen ailedeki birey sayısı oran dağılımı aşağıdaki tablo 3.5.'de gösterildiği gibidir.

Tablo 3.5. Katılımcıların Ailelerindeki Birey Sayısı Değişkenine İlişkin Dağılımları

Demografik Nitelik	Gruplar	N	%
Birey Sayısı	3 ve altı	23	5,8
	4-6 arası	270	67,5
	7 ve üstü	107	26,8
	Toplam	400	100

Katılımcıların ailelerindeki birey sayısına göre dağılımına bakıldığında, ailedeki birey sayısı 4-6 arası olan katılımcılar örneklem grubunun 67,5'ini, ailedeki birey sayısı 7 ve üstü olan katılımcılar %26,8'ini ve ailedeki birey sayısı 3 ve altı olan katılımcılar ise %5,8'ini oluşturmaktadır.

Eğitimde teknoloji kullanımına ilişkin görüşlerin belirlenmesine yönelik yapılan çalışmada kullanılan sorulardan bilgisayarınız var mı sorusuna verilen cevaplar sonucunda elde edilen bilgisayarlarının olup olmama durumu oran dağılımı aşağıdaki tablo 3.6.'da gösterildiği gibidir.

Tablo 3.6. Katılımcıların Bilgisayarlarının Olup Olmama Durumu Değişkenine İlişkin Dağılımları

Demografik Nitelik	Gruplar	N	%
Evde Bilgisayar Varlığı	Evet	206	51,5
	Hayır	194	48,5
	Toplam	400	100

Katılımcıların bilgisayarlarının olup olmama durumuna göre dağılımına bakıldığında, evlerinde bilgisayar olan bireyler örneklem grubunun %51,5'ini ve evlerinde bilgisayar olmayan bireyler ise %48,5'ini oluşturmaktadır.

Eğitimde teknoloji kullanımına ilişkin görüşlerin belirlenmesine yönelik yapılan çalışmada kullanılan sorulardan okuldaki teknolojik imkanlardan haberdar mısınız? sorusuna verilen cevaplar sonucunda elde edilen okuldaki teknolojik imkanlardan olup olmama durumu oran dağılımı aşağıdaki tablo 3.7.'de gösterildiği gibidir.

Tablo 3.7. Katılımcıların Okuldaki Teknolojik İmkanlardan Haberdar Olup Olmama Durumu Değişkenine İlişkin Dağılımları

Demografik Nitelik	Gruplar	N	%
Teknolojik Durumlardan Haberdar Olma	Evet	207	51,8
	Hayır	193	48,3
	Toplam	400	100

Katılımcıların okuldaki teknolojik imkanlardan haberdar olup olmama durumuna göre dağılımına bakıldığında, okuldaki teknolojik imkanlardan haberdar olan bireyler örneklem grubunun %51,8'ini ve okuldaki teknolojik imkanlardan haberdar olmayan bireyler ise %48,3'ini oluşturmaktadır.

Eğitimde teknoloji kullanımına ilişkin görüşlerin belirlenmesine yönelik yapılan çalışmada kullanılan sorulardan okulun fiziki durumu sorusuna verilen cevaplar sonucunda elde edilen okulun fiziki durumu oran dağılımı aşağıdaki tablo 3.8.'de gösterildiği gibidir.

Tablo 3.8. Katılımcıların Okulun Fiziki Durumuna İlişkin Görüşleri Değişkenine İlişkin Dağılımları

Demografik Nitelik	Gruplar	N	%
Okulun Fiziki Durumu Hakkındaki Görüşler	İyi	223	55,8
	Kararsızım	207	26,8
	Kötü	70	17,5
	Toplam	400	100

Katılımcıların okulun fiziki durumuna ilişkin görüşlerine göre dağılımına bakıldığında, okulun fiziki durumunun iyi olduğunu belirten katılımcılar örneklem grubunun %55,8'ini, okulun fiziki durumu hakkında kararsız kalan katılımcılar %26,8'ini ve okulun fiziki durumunun kötü olduğunu belirten katılımcılar ise %17,5'ini oluşturmaktadır.

3.3. Veri Toplama Aracı

Araştırmada veriler Öztürk (2006) tarafından geliştirilen “eğitimde teknoloji kullanımına yönelik tutum ölçeği” ile toplanmıştır. Ölçek iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde araştırmaya katılan öğrencilerinin kişisel bilgilerine yönelik sorular yer almaktadır. Ölçeğin ikinci bölümünde ise eğitimde teknoloji kullanımına ilişkin görüşleri belirlemeye yönelik “eğitimde teknoloji kullanımına yönelik tutum ölçeği” maddeleri bulunmaktadır. Tutum ölçeği 39 madde ve 3 boyut olarak tasarlanmıştır. Eğitimde teknoloji kullanımına yönelik tutum ölçeği boyutları; eğitimde teknoloji kullanımının öğretim sürecine yansımaları (16 madde), eğitimde teknoloji kullanımında kendini geliştirme (14 madde) ve eğitimde teknoloji kullanımı ve sınıfta yönetim (9 madde) olmak üzere toplam 39 madde şeklinde yapılmıştır. Ölçekteki olumlu maddeler “Tamamen Katılıyorum=5”, “Katılıyorum=4”, “Kararsızım=3”, “Katılmıyorum=2” ve “Hiç Katılmıyorum=1” seçenekleriyle 5’ten 1’e doğru puanlanırken, olumsuz maddeler ise tamamen tersi seçeneklerle 1’den 5’e doğru puanlanmıştır.

Bu araştırmada eğitimde teknoloji kullanımına yönelik tutum ölçeğinin güvenilirliğini test etmek amacıyla diğer bir deyişle ölçeğin iç tutarlılığını anlayabilmek için güvenirlik (cronbach alpha) analizi yapılmıştır. Cronbach alfa güvenirlik katsayısı, ölçeğin test puanları arasındaki iç tutarlılığın bir ölçüsüdür. Bu değerin 0.70 ve üzeri değerde olması test güvenilirliği için yeterli kabul edilmektedir (Büyüköztürk, 2011: 201). Ayrıca araştırmada ölçeğin geçerliliği için faktör analizi yapılmıştır.

Araştırma formunda yer alan eğitimde teknoloji kullanımına yönelik tutum ölçeğinin güvenirlik analizi sonuçları aşağıdaki gibidir.

Tablo 3.9. Eğitimde Teknoloji Kullanımına Yönelik Tutum Ölçeğinin Boyutları ve Güvenilirlik Testi Sonuçları

Boyutlar	Boyutla İlgili Maddeler	Cronbach-Alpha Katsayıları
Eğitimde Teknoloji Kullanımın Öğretim Sürecine Yansıması	2,3,4,15,18	0.84
Eğitimde Teknoloji Kullanımında Kendini Geliştirme	5,6,7,16,17,19,20	0.80
Eğitimde Teknoloji Kullanımı ve Sınıfta Yönetim	1,8,9,10,11,12,13,14	0.82
Toplam		0.84

Eğitimde teknoloji kullanımına yönelik tutum ölçeğinin iç tutarlılığı için Cronbach-Alpha katsayıları hesaplanmış ve sonuçlar tablo 3.9.'da verilmiştir. Elde edilen verilere göre; “eğitimde teknoloji kullanımının öğretim sürecine yansıması” boyutunda; 0.84, “eğitimde teknoloji kullanımında kendini geliştirme” boyutunda 0.80, “eğitimde teknoloji kullanımı ve sınıfta yönetim” boyutunda 0.82 ve toplam ortalama değer ise 0.84 olarak bulunmuştur. Değerler incelendiğinde eğitimde teknoloji kullanımı yönelik tutum ölçeği ve boyutlarında güvenilirliğin kabul edilir değerlerde olduğu ve yüksek olduğu görülmektedir.

Ayrıca araştırma ölçeğinde kullanılan soruların geçerliliği için faktör analizi yapılmıştır. Faktör analizine başlamadan önce yapılması gereken testler ise KMO ve Bartlett testleridir. KMO testi çalışmadaki verilere faktör analizi yapıp yapılmayacağı, faktör analizinin uygun olup olmayacağını belirtirken, Bartlett testi de faktör analizi için örneklemin yeterli olup olmayacağını belirlemektedir. Andy Field (2000) KMO test değerinin 0,50 ve üzeri olması durumunda faktör analizinin yapılabileceğini, daha alt durumlarda ise veri kümesinin faktörleşemeyeceğini belirtmektedir. Çalışmada eğitimde teknoloji kullanımına yönelik ölçeği için KMO test değeri 0,65 üzerinde elde edilmiş ve faktör analizinin yapılmasının uygun olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Faktör analizinde literatürde de genel olarak geçerli olan görüş faktör yükü 0.40'ın altında olan ifadelerin o faktör boyutundan ve analizden çıkarılmasıdır.

Tablo 3.10. Eğitimde Teknoloji Kullanımına Yönelik Tutum Ölçeğinin Faktör Analizi Sonuçları

Boyut	Maddeler	1	2	3
Eğitimde Teknoloji Kullanımının Öğretim Sürecine Yansıması	1) Zorunlu olmasa, derslerde hiç araç-gereç kullanılmasına gerek yoktur.	0,640		
	2) Derslerde araç-gereç kullanırken sıkılıyorum	0,678		
	3) Derslerde araç-gereç kullanmak gereksizdir.	0,667		
	4) Derslerde keşke araç-gereç kullanmam gerekmeseydi.	0,593		
	5) Eğitimde teknoloji kullanımından nefret ediyorum.	0,686		
	6) Teknolojik araç-gereç kullanımı, öğrencilerin öğrenme süreçlerine hiçbir katkısı yoktur.	0,726		
	7. Derslerde teknolojik araç-gereç kullanabileceğim bir durum düşünmüyorum.	0,600		
	8. Araç- gereç kullanımı öğrencilerin derse ilgisini artırır.	0,644		
	9. Derslerde araç-gereç kullanmanın zaman kaybı olduğunu düşünüyorum.	0,424		
	10. Keşke bütün öğretmenler araç-gereç kullanmaktan vazgeçseler.	0,544		
	11. Derslerde eğitimde teknoloji kullanıma yönelik bilgi ve becerileri (formasyon) kullanmanın gereksiz olduğunu düşünüyorum.	0,546		
	12. Derste araç-gereç kullanıldığında dikkatin konudan çok araç- gerece yöneldiğini düşünüyorum.	0,422		
	13. Öğretim teknolojilerinin hızla değişip gelişmesinden korkarım.	0,512		
	14. Öğretim programında eğitimde teknoloji kullanımına yer verilmemesi gerektiğini düşünüyorum.	0,518		
	15. Araç-gereç kullanırken tam olarak derse odaklanamıyordum gibi bir duygu yaşıyorum.	0,624		
	16. Derslerde teknolojik unsurları kullanmak öğrencileri düşünmeye yöneltmiyor.	0,522		
	17. Yeni bir teknoloji ile karşılaştığımda onu kullanmaya ya da özelliklerini öğrenmeye çalışırım.		0,587	
	18. Teknoloji ile ilgili her şeye ilgi duyarım.		0,566	
	19. Mümkün olsa, dersimde her türlü teknolojik unsuru kullanırım.		0,450	
	20. Boş zamanlarımda eğitimde yeni teknolojilere ilişkin gelişmeleri takip etmekten hoşlanırım.		0,601	
	21.Yetkim olsa, bütün öğretmenlerin teknolojik unsur ya da araç- gereç kullanmalarını zorunlu hale getiririm.		0,643	
	22. Teknoloji bilgimi arttırmak için, arkadaşlarımla tartışmalar yaparım		0,590	
	23 Araç-gereç kullanacağım derslere daha büyük bir zevkle hazırlanırım.		0,607	
	24. Derslerimde kendi becerimle yaptığım araç-gereçleri kullanmaktan zevk duyarım.		0,597	
	25. Sınıfta, eğitimde teknoloji kullanımından doğan problemleri çözmekten hoşlanırım.		0,599	
	26. Derste araç-gereç kullanırken gerekli bilgi ve becerilere sahip olduğumu bilmek beni rahatlatır.		0,691	
	27. Araç-gereç kullanımı öğrenmeyi kolaylaştırır.		0,622	
	28. Eğitim araç-gereçleri kullandığımda sınıf-içi iletişimin daha etkili hale geldiğini düşünüyorum.		0,555	
	29. Sınıfa sıra dışı materyaller getirmekten hoşlanırım.		0,555	
	30 Eğitimde teknoloji kullanımına yönelik bir kurs ya da seminer olsa hemen katılırım.		0,594	
	31. Öğretimde ders araç ve gereçleri kullandığımda öğretim programını bitirmekte zorlanıyorum.			0,571
	32. Derslerimde araç-gereç kullanmak beni yorar.			0,588
	33. Öğrencilere ders araç-gereçleri kullanmaları, sınıfta disiplin sorunları yaşanmasına neden olmaktadır.			0,586
	34. Eğitimde teknolojik unsurları kullanmak beni korkutur.			0,565
	35. Derste araç-gereç kullanıldığında sınıfın kontrolünü kaybediyorum.			0,629
	36. Mecbur olduğum için derslerde araç-gereç kullanıyorum.			0,588
	37. Derslerde sık kullanmadığım bir materyali kullanırken kendimi huzursuz hissediyorum.			0,600
	38. Derslerde araç-gereç kullanımı beni her zaman zorlar.			0,695
	39. Araç-gereç kullanımı zahmetlidir.			0,576
Faktörlerin Toplam Varyansı	%59,204			
Açıklama Oranı				
KMO	0,835			
Bartlett Testi	4989, 290			

Tablo 3.10.'da araştırmada kullanılan eğitimde teknoloji kullanımı tutum ölçeğindeki maddelerin faktör yük değerleri ile ankete ait KMO ve Bartlett Testi sonuçları verilmiştir. Tabloda da görüldüğü gibi, kullanılan ölçeğin KMO değeri 0,835 iken Bartlett Testi anlamlılık değeri ise 4989.290 olarak bulunmuştur. Ayrıca ölçekte bulunan faktörlerin toplam varyansı açıklama oranı ise % 59,204 olarak bulunmuştur. Ayrıca araştırmadaki maddelerin faktör yük değerlerinin hepsi 0,40'ın üzerinde olduğu için bütün maddelerin geçerli olduğu kabul edilmektedir. Veri faktör analizi için uygundur.

3.4. Verilerin Toplanması

Verilerin toplanması için Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü aracılığıyla Ağrı İli Merkez İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü'nden gerekli izin alınmıştır.

Ölçeğin ilk bölümü 8 sorudan oluşan “kişisel bilgiler” bölümü, 39 sorudan oluşan ikinci bölümü ise “eğitimde teknoloji kullanımına yönelik tutum ” ölçeği olarak düzenlenmiştir. Her bir maddenin karşısında da davranışın gösterilme sıklığını belirtmek için beşli seçenek verilmiş, bunlar en olumsuzundan en olumluya doğru “Hiç Katılmıyorum –Tamamen Katılıyorum” (1–5) biçiminde derecelenmiştir.

8. sınıf öğrencilerine 15.04.2017 - 15.05.2017 tarihleri arasında ölçekle ilgili bilgiler verilerek uygulanmıştır. Ölçekler uygulama tarihinin başlangıcından itibaren dağıtılmaya başlanmış ve her ölçek bırakılan okula bir hafta sonra gidilerek toplanmıştır. Araştırmacı, okulların hepsine 8. sınıf öğrenci sayısına göre ölçeği, okulun müdür veya müdür yardımcısına teslim etmiş ve sonra bıraktığı ölçekleri toplamıştır. Bu şekilde 4 hafta ölçek dağıtımı sürmüş, 4 hafta da ölçeklerin toplanması sürmüş ve toplam 8 hafta da uygulama süreci tamamlanmıştır.

3.5. Verilerin Analizi

Uygulama sonucunda toplanan verilerin analizi SPSS 22.0 paket programıyla yapılmıştır. Bu kapsamda, araştırmaya katılan öğrencilerin demografik bilgilerinin (cinsiyet, anne ve baba eğitim durumu, aile aylık geliri, ailedeki birey sayısı, evde

bilgisayar olup olmama durumu), tespiti için frekans ve yüzde hesaplamaları yapılmıştır.

Örnekleme oluşturan 8. sınıf öğrencilerinin eğitimde teknoloji kullanımına ilişkin görüşlerinin cinsiyet, okuldaki teknolojik imkanlardan haberdar olup olmama durumu ve evde bilgisayar olup olmama durumu değişkenleri açısından farklılık gösterip göstermediğini belirlemek için, aritmetik ortalama (X), standart sapma (SS) ve t-testi uygulanmıştır.

Örnekleme oluşturan 8. sınıf öğrencilerinin eğitimde teknoloji kullanımına ilişkin görüşlerinin anne ve baba eğitim durumu, aile bireylerinin aylık gelir durumu, ailedeki birey sayısı ve okuldaki fiziki duruma ilişkin görüş değişkenleri açısından farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla da aritmetik ortalama (X), standart sapma (SS) ve tek yönlü varyans analizi (ANOVA) uygulanmıştır.

Tablo 3.11. Tutum Ölçeği Beşli Likert Tablosu

Seçenekler	Puanlar	Puan Aralığı	Ölçek Değerlendirme
Hiç Katılmıyorum	1	1.00-1.79	Yetersiz
Katılmıyorum	2	1.80-2.59	Alt Düzey
Kararsızım	3	2.60-3.39	Orta Düzey
Katılıyorum	4	3.40-4.19	Üst Düzey
Tamamen Katılıyorum	5	4.20-5.00	Çok Üst Düzey

Araştırmada kullanılan ölçek beşli likert tipinde düzenlenmiş olduğundan ölçek maddelerinin değerlendirilmesinde, seçeneklerin aldığı değerlere göre Tablo 3.11.'deki kriterler esas alınmıştır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

BULGULAR VE YORUMLAR

Bu bölümde araştırmanın örneklemini oluşturan katılımcıların eğitimde teknoloji kullanımına ilişkin genel tutumları ve bu tutumların cinsiyet, anne eğitim düzeyi, baba eğitim düzeyi, ailelerinin aylık gelir düzeyi, ailelerindeki birey sayısı, bilgisayarlarının olup olmama durumu, okuldaki teknolojik imkanlardan haberdar olup olmama durumu ve okuldaki fiziki şartlar gibi değişkenlere göre farklılık gösterip göstermediğine ilişkin bulgu ve yorumlara yer verilmiştir.

4.1. Katılımcıların Eğitimde Teknoloji Kullanımına İlişkin Tutumlarına Göre Bulgular ve Yorumlar

Katılımcıların eğitimde teknoloji kullanımına yönelik tutum ölçeğine ilişkin genel görüşleri tablo 4.1’de gösterilmiştir.

Tablo 4.1. Katılımcıların Eğitimde Teknoloji Kullanımına Yönelik Tutum Ölçeğine İlişkin Görüşlerinin Maddelere Ait Aritmetik Ortalama ve Standart Sapma Değerleri

Madde No:		N= 400 $\bar{x}$	Ss
1	Zorunlu olmasa, derslerde hiç araç-gereç kullanılmasına gerek yoktur.	2.64	1.58
2	Derslerde araç-gereç kullanırken sıkılıyorum.	2.65	1.46
3	Derslerde araç-gereç kullanmak gereksizdir.	2.77	1.57
4	Derslerde keşke araç-gereç kullanmam gerekmeseydi.	2.86	1.57
5	Eğitimde teknoloji kullanımından nefret ediyorum.	2.30	1.54
6	Teknolojik araç-gereç kullanımı, öğrencilerin öğrenme süreçlerine hiçbir katkısı yoktur.	2.46	1.55
7	Derslerde teknolojik araç-gereç kullanabileceğim bir durum düşünemiyorum.	2.69	1.51
8	Araç- gereç kullanımı öğrencilerin derse ilgisini artırır.	3.67	1.42
9	Derslerde araç-gereç kullanmanın zaman kaybı olduğunu düşünüyorum.	2.86	1.50
10	Keşke bütün öğretmenler araç-gereç kullanmaktan vazgeçseler.	2.74	1.51
11	Derslerde eğitimde teknoloji kullanıma yönelik bilgi ve becerileri (formasyon) kullanmanın gereksiz olduğunu düşünüyorum.	2.68	1.53
12	Derste araç-gereç kullanıldığında dikkatin konudan çok araç- gerece yöneldiğini düşünüyorum.	2.86	1.44
13	Öğretim teknolojilerinin hızla değişip gelişmesinden korkarım.	2.56	1.48
14	Öğretim programında eğitimde teknoloji kullanımına yer verilmemesi gerektiğini düşünüyorum..	2.80	1.57
15	Araç-gereç kullanırken tam olarak derse odaklanamıyormuşum gibi bir duygu yaşıyorum.	2.75	1.50
16	Derslerde teknolojik unsurları kullanmak öğrencileri düşünmeye yöneltmiyor.	2.83	1.55
17	Yeni bir teknoloji ile karşılaştığımda onu kullanmaya ya da özelliklerini öğrenmeye çalışırım.	3.65	1.43
18	Teknoloji ile ilgili her şeye ilgi duyarım.	3.44	1.48
19	Mümkün olsa, dersimde her türlü teknolojik unsuru kullanırım.	3.49	1.45
20	Boş zamanlarımda eğitimde yeni teknolojilere ilişkin gelişmeleri takip etmekten hoşlanırım.	3.68	1.47
21	Yetkim olsa, bütün öğretmenlerin teknolojik unsur ya da araç- gereç kullanmalarını zorunlu hale getiririm.	3.41	1.42
22	Teknoloji bilgimi arttırmak için, arkadaşlarımla tartışmalar yaparım	3.52	1.45
23	Araç-gereç kullanacağım derslere daha büyük bir zevkle hazırlanırım.	3.65	1.54
24	Derslerimde kendi becerimle yaptığım araç-gereçleri kullanmaktan zevk duyarım.	3.76	1.41
25	Sınıfta, eğitimde teknoloji kullanımından doğan problemleri çözmekten hoşlanırım.	3.61	1.44
26	Derste araç-gereç kullanırken gerekli bilgi ve becerilere sahip olduğumu bilmek beni rahatlatır.	3.97	1.22
27	Araç-gereç kullanımı öğrenmeyi kolaylaştırır.	3.67	1.37
28	Eğitim araç-gereçleri kullandığımda sınıf-ıçi iletişimin daha etkili hale geldiğini düşünüyorum.	3.53	1.44
29	Sınıfı sıra dışı materyaller getirmekten hoşlanırım.	3.45	1.45
30	Eğitimde teknoloji kullanımına yönelik bir kurs ya da seminer olsa hemen katılırım.	3.22	1.46
31	Öğretimde ders araç ve gereçleri kullandığımda öğretim programını bitirmekte zorlanıyorum.	2.82	1.44
32	Derslerimde araç-gereç kullanmak beni yorar.	2.86	1.44
33	Öğrencilere ders araç-gereçleri kullanmaları, sınıfta disiplin sorunları yaşanmasına neden olmaktadır.	3.01	1.46
34	Eğitimde teknolojik unsurları kullanmak beni korkutur.	2.68	1.43
35	Derste araç-gereç kullanıldığında sınıfın kontrolünü kaybediyorum.	2.96	1.55
36	Mecbur olduğum için derslerde araç-gereç kullanıyorum.	3.09	1.51
37	Derslerde sık kullanmadığım bir materyali kullanırken kendimi huzursuz hissediyorum.	2.97	1.43
38	Derslerde araç-gereç kullanımı beni her zaman zorlar.	2.78	1.44
39	Araç-gereç kullanımı zahmetlidir.	2.71	1.50

Tablo 4.1.'e göre katılımcılar eğitimde teknoloji kullanımında en çok tercih ettikleri üç ifade “Derste araç-gereç kullanırken gerekli bilgi ve becerilere sahip

olduğumu bilmek beni rahatlatır.”, “Derslerimde kendi becerimle yaptığım araç-gereçleri kullanmaktan zevk duyarım.” ve “Boş zamanlarımda eğitimde yeni teknolojilere ilişkin gelişmeleri takip etmekten hoşlanırım.” maddeleridir.

Tablo 4.1.’e göre katılımcılar eğitimde teknoloji kullanımında en az tercih ettikleri üç ifade “Eğitimde teknoloji kullanımından nefret ediyorum.”, “Teknolojik araç-gereç kullanımı, öğrencilerin öğrenme süreçlerine hiçbir katkısı yoktur.” ve “Öğretim teknolojilerinin hızla değişip gelişmesinden korkarım.” maddeleridir.

4.2. Katılımcıların Demografik Değişkenlere Göre Eğitimde Teknoloji Kullanımı Yönelik Tutumlarına Ait Bulgular

4.2.1. Katılımcıların cinsiyet değişkenine göre eğitimde teknoloji kullanımına yönelik tutumlarına ait bulgular

Araştırmaya katılan öğrencilerin eğitimde teknoloji kullanımına ilişkin tutumlarının cinsiyet değişkenine göre dağılımının ne şekilde olduğu aşağıdaki Tablo 4.2.’de gösterilmektedir.

Tablo 4.2. Cinsiyet Değişkenine Göre Eğitimde Teknoloji Kullanımına İlişkin Tutumların Dağılımı

Boyutlar				Gruplar	N	$\bar{x}$	SS	T	P
Eğitimde Teknoloji Kullanımının Sürecine Yansıması	Öğretim	Erkek	Kadın	Erkek	181	2.88	0.82	2.81	0.01
				Kadın	219	2.65	0.82		
				Toplam	400	2.76	0.83		
Eğitimde Teknoloji Kullanımında Kendini Geliştirme	Kendini	Erkek	Kadın	Erkek	181	3.50	0.75	1.74	0.08
				Kadın	219	3.63	0.74		
				Toplam	400	3.57	0.75		
Eğitimde Teknoloji Kullanımı ve Yönetim	Sınıfta	Erkek	Kadın	Erkek	181	2.99	0.90	2.34	0.02
				Kadın	219	2.78	0.96		
				Toplam	400	2.87	0.94		

“Eğitimde Teknoloji Kullanımının Öğretim Sürecine Yansıması” boyutunda erkek katılımcıların test puan ortalaması ($\bar{x}$ =2.88) ile kız katılımcıların test puan ortalaması ($\bar{x}$ =2.65) arasında anlamlı bir farklılık vardır [t=2.81, p< 0.05]. Bu bulgu, katılımcıların eğitimde teknoloji kullanımının öğretim sürecine yansıması ile cinsiyet arasında anlamlı bir ilişkinin olduğunu göstermektedir. Erkek katılımcıların tutumları, kız katılımcıların tutumlarına göre daha olumlu olmakla birlikte, hem kız

katılımcılar hem de erkek katılımcılar eğitimde teknoloji kullanımının öğretim sürecine yansımalarının “orta düzeyde” olduğunu ifade ettikleri anlaşılmıştır.

“Eğitimde Teknoloji Kullanımında Kendini Geliştirme” boyutunda erkek katılımcıların test puan ortalaması ($\bar{x}=3.50$) ile kız katılımcıların test puan ortalaması ($\bar{x}=3.63$) arasında anlamlı bir farklılık yoktur [$t=1.74$, $p>0.05$]. Bu bulgu, katılımcıların eğitimde teknoloji kullanımında kendini geliştirme ile cinsiyet arasında anlamlı bir ilişkinin olmadığını göstermektedir.

“Eğitimde Teknoloji Kullanımı ve Sınıfta Yönetim” boyutunda erkek katılımcıların test puan ortalaması ($\bar{x}=2.99$) ile kız katılımcıların test puan ortalaması ($\bar{x}=2.78$) arasında anlamlı bir farklılık vardır [$t=2.34$, $p<0.05$]. Bu bulgu, katılımcıların eğitimde teknoloji kullanımı ve sınıfta yönetim ile cinsiyet arasında anlamlı bir ilişkinin olduğunu göstermektedir. Erkek katılımcıların tutumları, kız katılımcıların tutumlarına göre daha olumlu olmakla birlikte, hem kız katılımcılar hem de erkek katılımcılar eğitimde teknoloji kullanımının sınıfta yönetim sürecine etkisinin “orta düzeyde” olduğunu ifade ettikleri anlaşılmıştır.

4.2.2. Katılımcıların evde bilgisayar olup olmama durumuna göre eğitimde teknoloji kullanımına yönelik tutumlarına ait bulgular

Araştırmaya katılan öğrencilerin eğitimde teknoloji kullanımına ilişkin tutumlarının evde bilgisayar olup olmama durumuna göre dağılımının ne şekilde olduğu aşağıdaki Tablo 4.3.’te gösterilmektedir.

Tablo 4.3. Bilgisayara Sahip Olup Olmama Durumuna Göre Eğitimde Teknoloji Kullanımına İlişkin Tutumların Dağılımı

Boyutlar	Gruplar	N	$\bar{x}$	SS	T	P
Eğitimde Teknoloji Kullanımının Öğretim Sürecine Yansıması	Evet	206	2.76	0.81		
	Hayır	194	2.75	0.85	0.21	0.84
	Toplam	400	2.76	0.83		
Eğitimde Teknoloji Kullanımında Kendini Geliştirme	Evet	206	3.62	0.74		
	Hayır	194	3.53	0.75	1.25	0.21
	Toplam	400	3.57	0.75		
Eğitimde Teknoloji Kullanımı ve Sınıfta Yönetim	Evet	206	2.92	1.01		
	Hayır	194	2.83	0.85	0.92	0.36
	Toplam	400	2.87	0.94		

“Eğitimde Teknoloji Kullanımının Öğretim Sürecine Yansıması” boyutunda bilgisayarlı olan katılımcıların test puan ortalaması ($\bar{x}=2.76$) ile bilgisayarlı olmayan katılımcıların test puan ortalaması ($\bar{x}=2.75$) arasında anlamlı bir farklılık yoktur [$t=0.21$, $p>0.05$]. Bu bulgu, katılımcıların eğitimde teknoloji kullanımının öğretim sürecine yansıması ile bilgisayar sahibi olup olmama durumu arasında anlamlı bir ilişkinin olmadığını göstermektedir.

“Eğitimde Teknoloji Kullanımında Kendini Geliştirme” boyutunda bilgisayarlı olan katılımcıların test puan ortalaması ($\bar{x}=3.62$) ile bilgisayarlı olmayan katılımcıların test puan ortalaması ($\bar{x}=3.53$) arasında anlamlı bir farklılık yoktur [$t=1.25$, $p>0.05$]. Bu bulgu, katılımcıların eğitimde teknoloji kullanımında kendini geliştirme ile bilgisayar sahibi olup olmama durumu arasında anlamlı bir ilişkinin olmadığını göstermektedir.

“Eğitimde Teknoloji Kullanımı ve Sınıfta Yönetim” boyutunda bilgisayarlı olan katılımcıların test puan ortalaması ($\bar{x}=3.92$) ile bilgisayarlı olmayan katılımcıların test puan ortalaması ($\bar{x}=3.83$) arasında anlamlı bir farklılık yoktur [$t=0.92$, $p>0.05$]. Bu bulgu, katılımcıların eğitimde teknoloji kullanımı ve sınıfta yönetim ile bilgisayar sahibi olup olmama durumu arasında anlamlı bir ilişkinin olmadığını göstermektedir.

4.2.3. Katılımcıların okuldaki teknolojik imkanlardan haberdar olma durumuna göre eğitimde teknoloji kullanımına yönelik tutumlarına ait bulgular

Araştırmaya katılan öğrencilerin eğitimde teknoloji kullanımına ilişkin tutumlarının okuldaki teknolojik imkanlardan haberdar olma durumuna göre dağılımının ne şekilde olduğu aşağıdaki Tablo 4.4.’te gösterilmektedir.

Tablo 4.4. Okuldaki Teknolojik İmkanlardan Haberdar Olma Durumuna Göre Eğitimde Teknoloji Kullanımına İlişkin Tutumların Dağılımı

Boyutlar	Gruplar	N	$\bar{x}$	SS	T	P
Eğitimde Teknoloji Kullanımının Öğretim Sürecine Yansıması	Evet	207	2.67	0.86		
	Hayır	193	2.85	0.78	2.01	0.04
	Toplam	400	2.76	0.83		
Eğitimde Teknoloji Kullanımında Kendini Geliştirme	Evet	207	3.67	0.72		
	Hayır	193	3.47	0.76	2.64	0.01
	Toplam	400	3.57	0.75		
Eğitimde Teknoloji Kullanımı ve Sınıfta Yönetim	Evet	207	2.87	0.98		
	Hayır	193	2.88	0.89	0.17	0.87
	Toplam	400	2.87	0.94		

“Eğitimde Teknoloji Kullanımının Öğretim Sürecine Yansıması” boyutunda okuldaki teknolojik imkanlardan haberdar olan katılımcıların test puan ortalaması ($\bar{x}$ =2.67) ile okuldaki teknolojik imkanlardan haberdar olmayan katılımcıların test puan ortalaması ($\bar{x}$ =2.85) arasında anlamlı bir farklılık vardır [t=2.01, p< 0.05]. Bu bulgu, katılımcıların eğitimde teknoloji kullanımının öğretim sürecine yansıması ile okuldaki teknolojik imkanlardan haberdar olup olmama durumu arasında anlamlı bir ilişkinin olduğunu göstermektedir. Okuldaki teknolojik imkanlardan haberdar olmayan katılımcıların tutumları, okuldaki teknolojik imkanlardan haberdar olan katılımcıların tutumlarına göre daha olumlu olmakla birlikte, hem okuldaki teknolojik imkanlardan haberdar olmayan katılımcılar hem de okuldaki teknolojik imkanlardan haberdar olan katılımcılar eğitimde teknoloji kullanımının öğretim sürecine yansımasının “orta düzeyde” olduğunu ifade ettikleri anlaşılmıştır.

“Eğitimde Teknoloji Kullanımında Kendini Geliştirme” boyutunda okuldaki teknolojik imkanlardan haberdar olan katılımcıların test puan ortalaması ($\bar{x}$ =3.67) ile okuldaki teknolojik imkanlardan haberdar olmayan katılımcıların test puan ortalaması ($\bar{x}$ =3.47) arasında anlamlı bir farklılık vardır [t=2.64, p< 0.05]. Bu bulgu, katılımcıların eğitimde teknoloji kullanımında kendini geliştirme ile okuldaki teknolojik imkanlardan haberdar olup olmama durumu arasında anlamlı bir ilişkinin olduğunu göstermektedir. Okuldaki teknolojik imkanlardan haberdar olan katılımcıların tutumları, okuldaki teknolojik imkanlardan haberdar olmayan katılımcıların tutumlarına göre daha olumlu olmakla birlikte, hem okuldaki teknolojik imkanlardan haberdar olan katılımcılar hem de okuldaki teknolojik

imkanlardan haberdar olmayan katılımcıların katılımcılar eğitimde teknoloji kullanımında kendini geliştirme “üst düzeyde” olduğunu ifade ettikleri anlaşılmıştır.

“Eğitimde Teknoloji Kullanımı ve Sınıfta Yönetim” boyutunda okuldaki teknolojik imkanlardan haberdar olan test puan ortalaması ($\bar{x}=2.87$) ile okuldaki teknolojik imkanlardan haberdar olmayan katılımcıların test puan ortalaması ($\bar{x}=2.88$) arasında anlamlı bir farklılık yoktur [$t=0.17$, $p>0.05$]. Bu bulgu, katılımcıların eğitimde teknoloji kullanımı ve sınıfta yönetim ile okuldaki teknolojik imkanlardan haberdar olup olmama durumu arasında anlamlı bir ilişkinin olmadığını göstermektedir.

4.2.4. Katılımcıların anne eğitim durumuna göre eğitimde teknoloji kullanımına yönelik tutumlarına ait bulgular

Araştırmaya katılan öğrencilerin eğitimde teknoloji kullanımına ilişkin tutumlarının anne eğitim durumu değişkenine göre dağılımının ne şekilde olduğu aşağıdaki Tablo 4.5.’te gösterilmektedir.

Tablo 4.5. Anne Eğitim Durumu Değişkenine Göre Eğitimde Teknoloji Kullanımına İlişkin Tutumların Dağılımı

Boyutlar	Gruplar	N	$\bar{X}$	Sd	F	P	Anlamlı fark
Eğitimde Teknoloji Kullanımının Öğretim Sürecine Yansıması	A) Okuryazar Değil	87	2.81	35	0.55	0.74	
	B) Okur Yazar	59	2.85				
	C) İlköğretim Mezunu	122	2.66				
	D)Ortaöğretim Mezunu	77	2.79				
	E) Lise ve Dengi Okul Mezunu	45	2.74				
	F) Üniversite Mezunu	10	2.71				
	Toplam	400	2.76	399			
Eğitimde Teknoloji Kullanımında Kendini Geliştirme	A) Okuryazar Değil	87	3.52	5	2.61	0.02	A-E B-D B-E B-F C-E
	B) Okur Yazar	59	3.37				
	C) İlköğretim Mezunu	122	3.55				
	D)Ortaöğretim Mezunu	77	3.63				
	E) Lise ve Dengi Okul Mezunu	45	3.84				
	F) Üniversite Mezunu	10	3.89				
	Toplam	400	3.57	399			
Eğitimde Teknoloji Kullanımı ve Sınıf Yönetimi	A) Okuryazar Değil	87	2.84	5	0.33	0.90	
	B) Okur Yazar	59	2.93				
	C) İlköğretim Mezunu	122	2.82				
	D)Ortaöğretim Mezunu	77	2.94				
	E) Lise ve Dengi Okul Mezunu	45	2.86				
	F) Üniversite Mezunu	10	3.09				
	Toplam	400	2.87	399			

“Eğitimde Teknoloji Kullanımının Öğretim Sürecine Yansıması” boyutunda katılımcıların tutumları arasında annelerinin eğitim düzeyi bakımından istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı tespit edilmiştir ($f= 0.55$, $p>0.05$). Başka bir deyişle katılımcıların eğitimde teknoloji kullanımının öğretim sürecine yansımasına ilişkin tutumları, annelerinin eğitim düzeyine bağlı olarak anlamlı bir şekilde farklılaşmamaktadır.

“Eğitimde Teknoloji Kullanımında Kendini Geliştirme” boyutunda katılımcıların tutumları arasında annelerinin eğitim düzeyi bakımından istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu tespit edilmiştir ($f= 2.61$, $p<0.05$). Başka bir deyişle katılımcıların eğitimde teknoloji kullanımında kendini geliştirmeye ilişkin tutumları, annelerinin eğitim düzeyine bağlı olarak anlamlı bir şekilde farklılaşmaktadır. Buna göre, annesi üniversite mezunu olan ($\bar{x}=3.89$) katılımcıların, anneleri lise ve dengi okul ($\bar{x}=3.84$), ortaöğretim ($\bar{x}=3.63$), ilköğretim mezunu olan ($\bar{x}=3.55$), okuryazar olmayan ($\bar{x}=3.52$) ve okuryazar olan ($\bar{x}=3.37$) katılımcılara göre eğitimde teknoloji kullanımının kendini geliştirme açısından daha etkili olduğunu belirttikleri görülmüştür. Anneleri sadece okuryazar olan öğrenciler eğitimde teknoloji kullanımında kendini geliştirme “orta düzeyde” ve diğer gruplarda olan öğrenciler ise “üst düzeyde” olduğunu ifade ettikleri anlaşılmıştır.

“Eğitimde Teknoloji Kullanımı ve Sınıfta Yönetim” boyutunda katılımcıların tutumları arasında annelerinin eğitim düzeyi bakımından istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı tespit edilmiştir ($f= 0.33$, $p>0.05$). Başka bir deyişle katılımcıların eğitimde teknoloji kullanımı ve sınıfta yönetime ilişkin tutumları, annelerinin eğitim düzeyine bağlı olarak anlamlı bir şekilde farklılaşmamaktadır.

4.2.5. Katılımcıların baba eğitim durumuna göre eğitimde teknoloji kullanımına yönelik tutumlarına ait bulgular

Araştırmaya katılan öğrencilerin eğitimde teknoloji kullanımına ilişkin tutumlarının baba eğitim durumu değişkenine göre dağılımının ne şekilde olduğu aşağıdaki Tablo 4.6.’da gösterilmektedir.

Tablo 4.6. Baba Eğitim Durumu Değişkenine Göre Eğitimde Teknoloji Kullanımına İlişkin Tutumların Dağılımı

Boyutlar	Gruplar	N	$\bar{x}$	sd	f	P	Anlamlı fark
Eğitimde Teknoloji Kullanımının Öğretim Sürecine Yansıması	A) Okuryazar Değil	7	2.99	35	1.53	0.18	
	B) Okur Yazar	31	2.99				
	C) İlköğretim Mezunu	88	2.80	394			
	D)Ortaöğretim Mezunu	111	2.81				
	E) Lise ve Dengi Okul Mezunu	73	2.69				
	F) Üniversite Mezunu	90	2.60				
	Toplam	400	2.76	399			
Eğitimde Teknoloji Kullanımında Kendini Geliştirme	A) Okuryazar Değil	7	3.51	5	3.16	0.01	B-F C-F D-F E-F
	B) Okur Yazar	31	3.36				
	C) İlköğretim Mezunu	88	3.53	394			
	D)Ortaöğretim Mezunu	111	3.48				
	E) Lise ve Dengi Okul Mezunu	73	3.54				
	F) Üniversite Mezunu	90	3.83				
	Toplam	400	3.57	399			
Eğitimde Teknoloji Kullanımı ve Sınıf Yönetimi	A) Okuryazar Değil	7	3.06	5	0.28	0.92	
	B) Okur Yazar	31	3.01				
	C) İlköğretim Mezunu	88	2.89	394			
	D)Ortaöğretim Mezunu	111	2.82				
	E) Lise ve Dengi Okul Mezunu	73	2.86				
	F) Üniversite Mezunu	90	2.88				
	Toplam	400	2.87	399			

“Eğitimde Teknoloji Kullanımının Öğretim Sürecine Yansıması” boyutunda katılımcıların tutumları arasında babalarının eğitim düzeyi bakımından istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı tespit edilmiştir ($f= 1.53$, $p>0.05$). Başka bir deyişle katılımcıların eğitimde teknoloji kullanımının öğretim sürecine yansımasına ilişkin tutumları, babalarının eğitim düzeyine bağlı olarak anlamlı bir şekilde farklılaşmamaktadır.

“Eğitimde Teknoloji Kullanımında Kendini Geliştirme” boyutunda katılımcıların tutumları arasında babalarının eğitim düzeyi bakımından istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu tespit edilmiştir ($f= 3.16$, $p<0.05$). Başka bir deyişle katılımcıların eğitimde teknoloji kullanımında kendini geliştirmeye ilişkin tutumları, babalarının eğitim düzeyine bağlı olarak anlamlı bir şekilde farklılaşmaktadır. Buna göre, babası üniversite mezunu olan ($\bar{x}=3.83$) katılımcıların, babaları lise ve dengi okul ($\bar{x}=3.54$), ilköğretim ($\bar{x}=3.53$), ortaöğretim mezunu olan ($\bar{x}=3.48$), okuryazar olmayan($\bar{x}=3.51$) ve okuryazar olan($\bar{x}=3.36$) katılımcılara göre eğitimde teknoloji kullanımının kendini geliştirme açısından daha etkili olduğunu belirttikleri

görülmüştür. Babaları sadece okuryazar olan öğrenciler eğitimde teknoloji kullanımında kendini geliştirme “orta düzeyde” ve diğer gruplarda olan öğrenciler ise “üst düzeyde” olduğunu ifade ettikleri anlaşılmıştır.

“Eğitimde Teknoloji Kullanımı ve Sınıfta Yönetim” boyutunda katılımcıların tutumları arasında babalarının eğitim düzeyi bakımından istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı tespit edilmiştir ($f= 0.28$, $p>0.05$). Başka bir deyişle katılımcıların eğitimde teknoloji kullanımı ve sınıfta yönetime ilişkin tutumları, babalarının eğitim düzeyine bağlı olarak anlamlı bir şekilde farklılaşmamaktadır.

4.2.6. Katılımcıların aile aylık gelir düzeyine göre eğitimde teknoloji kullanımına yönelik tutumlarına ait bulgular

Araştırmaya katılan öğrencilerin eğitimde teknoloji kullanımına ilişkin tutumlarının aile aylık gelir düzeyi değişkenine göre dağılımının ne şekilde olduğu aşağıdaki Tablo 4.7.’de gösterilmektedir.

Tablo 4.7. Aile Aylık Gelir Düzeyi Değişkenine Göre Eğitimde Teknoloji Kullanımına İlişkin Tutumların Dağılımı

Boyutlar	Gruplar	N	$\bar{X}$	sd	f	P	Anlamlı fark
Eğitimde Teknoloji Kullanımının Sürecine Yansıması	A) 1500 TL ve Altı	95	2.83	3	0.90	0.44	
	B) 1501-2500 TL arası	101	2.64				
	C) 2500-3500 TL arası	120	2.78				
	D) 3501 TL ve üstü	84	2.79				
	Toplam	400	2.76	399			
Eğitimde Teknoloji Kullanımında Kendini Geliştirme	A) 1500 TL ve Altı	95	3.45	3	1.74	0.16	
	B) 1501-2500 TL arası	101	3.55				
	C) 2500-3500 TL arası	120	3.60				
	D) 3501 TL ve üstü	84	3.70				
	Toplam	400	3.57	399			
Eğitimde Teknoloji Kullanımı ve Sınıf Yönetimi	A) 1500 TL ve Altı	95	2.96	3	0.53	0.66	
	B) 1501-2500 TL arası	101	2.80				
	C) 2500-3500 TL arası	120	2.90				
	D) 3501 TL ve üstü	84	2.83				
	Toplam	400	2.87	399			

“Eğitimde Teknoloji Kullanımının Öğretim Sürecine Yansıması” boyutunda katılımcıların tutumları arasında ailelerin aylık gelir düzeyi bakımından istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı tespit edilmiştir ($f= 0.90$, $p>0.05$). Başka bir deyişle katılımcıların eğitimde teknoloji kullanımının öğretim sürecine yansımasına ilişkin

tutumları, ailelerinin aylık gelir düzeyine bağlı olarak anlamlı bir şekilde farklılaşmamaktadır.

“Eğitimde Teknoloji Kullanımında Kendini Geliştirme” boyutunda katılımcıların tutumları arasında ailelerin aylık gelir düzeyi bakımından istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı tespit edilmiştir ($f= 1.74$, $p>0.05$). Başka bir deyişle katılımcıların eğitimde teknoloji kullanımında kendini geliştirmeye ilişkin tutumları, ailelerin aylık gelir düzeyine bağlı olarak anlamlı bir şekilde farklılaşmamaktadır.

“Eğitimde Teknoloji Kullanımı ve Sınıfta Yönetim” boyutunda katılımcıların tutumları arasında ailelerin aylık gelir düzeyi bakımından istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı tespit edilmiştir ($f= 0.53$, $p>0.05$). Başka bir deyişle katılımcıların eğitimde teknoloji kullanımı ve sınıfta yönetime ilişkin tutumları, ailelerin aylık gelir düzeyi bağlı olarak anlamlı bir şekilde farklılaşmamaktadır.

4.2.7. Katılımcıların ailedeki birey sayısına göre eğitimde teknoloji kullanımına yönelik tutumlarına ait bulgular

Araştırmaya katılan öğrencilerin eğitimde teknoloji kullanımına ilişkin tutumlarının ailedeki birey sayısı değişkenine göre dağılımının ne şekilde olduğu aşağıdaki Tablo 4.8.’de gösterilmektedir.

Tablo 4.8. Ailedeki Birey Sayısı Değişkenine Göre Eğitimde Teknoloji Kullanımına İlişkin Tutumların Dağılımı

Boyutlar	Gruplar	N	$\bar{X}$	sd	F	P	Anlamlı fark
Eğitimde Teknoloji Kullanımının Öğretim Sürecine Yansıması	A) 3 ve Altı	3	3.04	2	1.39	0.25	
	B) 4-6 arası	70	2.74				
	C) 7 ve üstü	107	2.73	397			
	Toplam	400	2.76	399			
Eğitimde Teknoloji Kullanımında Kendini Geliştirme	A) 3 ve Altı	23	3.50	2	3.77	0.02	B-C
	B) 4-6 arası	270	3.64				
	C) 7 ve üstü	107	3.42	397			
	Toplam	400	3.57	399			
Eğitimde Teknoloji Kullanımı ve Sınıf Yönetimi	A) 3 ve Altı	23	2.92	2	0.12	0.89	
	B) 4-6 arası	270	2.88				
	C) 7 ve üstü	107	2.84	397			
	Toplam	400	2.87	399			

“Eğitimde Teknoloji Kullanımının Öğretim Sürecine Yansıması” boyutunda katılımcıların tutumları arasında ailelerindeki birey sayısı bakımından istatistiksel

olarak anlamlı bir fark olmadığı tespit edilmiştir ($f= 1.39$, $p>0.05$). Başka bir deyişle katılımcıların eğitimde teknoloji kullanımının öğretim sürecine yansımaya ilişkin tutumları, ailelerindeki birey sayısı bağlı olarak anlamlı bir şekilde farklılaşmamaktadır.

“Eğitimde Teknoloji Kullanımında Kendini Geliştirme” boyutunda katılımcıların tutumları arasında ailelerindeki birey sayısı bakımından istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu tespit edilmiştir ($f= 3.77$, $p<0.05$). Başka bir deyişle katılımcıların eğitimde teknoloji kullanımında kendini geliştirmeye ilişkin tutumları, ailelerindeki birey sayısına bağlı olarak anlamlı bir şekilde farklılaşmaktadır. Buna göre, ailelerindeki birey sayısı 4-6 olan ($\bar{x}=3.64$) katılımcıların, ailelerindeki birey sayısı 3 ve altı ($\bar{x}=3.50$) ve 7 ve üzeri ($\bar{x}=3.42$) olan katılımcılara göre eğitimde teknoloji kullanımının kendini geliştirme açısından daha etkili olduğunu belirttikleri görülmüştür. Bütün gruplardaki öğrenciler eğitimde teknoloji kullanımında kendini geliştirmenin “üst düzeyde” olduğunu ifade ettikleri anlaşılmıştır.

“Eğitimde Teknoloji Kullanımı ve Sınıfta Yönetim” boyutunda katılımcıların tutumları arasında ailelerindeki birey sayısı bakımından istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı tespit edilmiştir ($f= 0.12$, $p>0.05$). Başka bir deyişle katılımcıların eğitimde teknoloji kullanımı ve sınıfta yönetime ilişkin tutumları, ailelerindeki birey sayısına bağlı olarak anlamlı bir şekilde farklılaşmamaktadır.

4.2.8. Katılımcıların öğrenim gördükleri okulun fiziki durumuna göre eğitimde teknoloji kullanımına yönelik tutumlarına ait bulgular

Araştırmaya katılan öğrencilerin eğitimde teknoloji kullanımına ilişkin tutumlarının okuldaki fiziki duruma ilişkin görüş değişkenine göre dağılımının ne şekilde olduğu aşağıdaki Tablo 4.9’da gösterilmektedir.

Tablo 4.9. Okuldaki Fiziki Durum Değişkenine Göre Eğitimde Teknoloji Kullanımına İlişkin Tutumların Dağılımı

Boyutlar	Gruplar	N	$\bar{X}$	sd	F	P	Anlamlı fark
Eğitimde Teknoloji Kullanımının Öğretim Sürecine Yansımaları	A) İyi	223	2.74	2	1.57	0.21	
	B) Kararsızım	107	2.69				
	C) Kötü	70	2.91	397			
	Toplam	400	2.76	399			
Eğitimde Teknoloji Kullanımında Kendini Geliştirme	A) İyi	223	3.66	2	3.44	0.03	A-B A-C
	B) Kararsızım	107	3.47				
	C) Kötü	70	3.45	397			
	Toplam	400	3.57	399			
Eğitimde Teknoloji Kullanımı ve Sınıf Yönetimi	A) İyi	223	2.84	2	0.59	0.56	
	B) Kararsızım	107	2.96				
	C) Kötü	70	2.85	397			
	Toplam	400	2.87	399			

“Eğitimde Teknoloji Kullanımının Öğretim Sürecine Yansımaları” boyutunda katılımcıların tutumları arasında okuldaki fiziki durum hakkındaki görüşleri bakımından istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı tespit edilmiştir ($f= 1.57$, $p>0.05$). Başka bir deyişle katılımcıların eğitimde teknoloji kullanımının öğretim sürecine yansımalarına ilişkin tutumları, okuldaki fiziki durum hakkındaki görüşe bağlı olarak anlamlı bir şekilde farklılaşmamaktadır.

“Eğitimde Teknoloji Kullanımında Kendini Geliştirme” boyutunda katılımcıların tutumları arasında okuldaki fiziki durum hakkındaki görüşleri bakımından istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu tespit edilmiştir ($f= 3.44$, $p<0.05$). Başka bir deyişle katılımcıların eğitimde teknoloji kullanımında kendini geliştirmeye ilişkin tutumları, okuldaki fiziki durum hakkındaki görüşe bağlı olarak anlamlı bir şekilde farklılaşmaktadır. Buna göre, okuldaki fiziki durumun iyi olduğunu düşünen ($\bar{x}=3.66$) katılımcıların, okuldaki fiziki durumun kötü olduğunu düşünen ($\bar{x}=3.45$) ve okuldaki fiziki durum hakkında kararsız olan ($\bar{x}=3.47$) katılımcılara göre eğitimde teknoloji kullanımının kendini geliştirme açısından daha etkili olduğunu belirttikleri görülmüştür. Bütün gruptaki öğrenciler eğitimde teknoloji kullanımında kendini geliştirmenin “üst düzeyde” olduğunu ifade ettikleri anlaşılmıştır.

“Eğitimde Teknoloji Kullanımı ve Sınıfta Yönetim” boyutunda katılımcıların tutumları arasında okuldaki fiziki durum hakkındaki görüşleri bakımından

istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı tespit edilmiştir ($f= 0.59$, $p>0.05$). Başka bir deyişle katılımcıların eğitimde teknoloji kullanımı ve sınıfta yönetime ilişkin tutumları, okuldaki fiziki durum hakkındaki görüşe bağlı olarak anlamlı bir şekilde farklılaşmamaktadır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

5.1. Sonuç ve Tartışma

Günümüzde teknoloji hızla değişmekte ve teknolojinin eğitimdeki yeri de buna paralel olarak artmaktadır. Eğitimde teknoloji kullanımının eğitimin kalitesini yükseltmesinin yanında diğer bir faydası da teknolojiyi tanıyan, kullanan nesillerin yetişmesini sağlamasıdır. Teknoloji ile yetişen kuşaklar bunu eğitimlerinden sonra da kullanmaya yatkın olurlar. Eğer gelişmiş ülkeleri yakalamak istiyorsak teknolojiyi bilen, uygulayan insanlara sahip olmamız önemlidir.

Eğitimde teknoloji kullanımı hususunda şimdiye kadar ortaya konan veriler, bu unsura eğitim sürecinde mutlak yer verilmesinin gereği üzerinde uzlaşmaktadır. Dolayısıyla temel nokta, eğitim gören öğrencilerin eğitimde teknoloji kullanımına ilişkin görüşlerinin belirlenmesi ve bu görüşler doğrultusunda sorunların çözümü için yollarının üretilmesi oldukça önemlidir.

Bu araştırmada Ağrı ili Merkezinde bulunan ortaokullarda öğrenim gören 8. sınıf öğrencilerinin eğitimde teknoloji kullanımına ilişkin görüşlerini ortaya koymayı amaçlamaktadır.

Yapılan araştırma sonuçlarına göre 8. sınıf öğrencilerinin eğitimde teknoloji kullanımında en çok etkili olan maddelerin “Derste araç-gereç kullanırken gerekli bilgi ve becerilere sahip olduğumu bilmek beni rahatlatır.”, “Derslerimde kendi becerimle yaptığım araç-gereçleri kullanmaktan zevk duyarım.” ve “Boş zamanlarımda eğitimde yeni teknolojilere ilişkin gelişmeleri takip etmekten hoşlanırım.” olduğunu ifade ettikleri anlaşılmaktadır.

Yapılan araştırma sonuçlarına göre 8. sınıf öğrencilerinin eğitimde teknoloji kullanımında en az etkili olan maddelerin “Eğitimde teknoloji kullanımından nefret ediyorum.”, “Teknolojik araç-gereç kullanımı, öğrencilerin öğrenme süreçlerine hiçbir katkısı yoktur.” ve “Öğretim teknolojilerinin hızla değişip gelişmesinden korkarım.” olduğunu ifade ettikleri anlaşılmaktadır.

Araştırmaya katılan öğrencilerin eğitimde teknoloji kullanımına ilişkin tutumları, cinsiyetlerine göre farklılık gösterip göstermediğini belirlemek için yapılan analiz sonuçları ışığında elde edilen bulgularda eğitimde teknoloji kullanımının öğretim sürecine yansması ve eğitimde teknoloji kullanımı ve sınıf yönetimi boyutlarında anlamlı farklılık olduğu ancak eğitimde teknoloji kullanımında kendini geliştirme boyutunda anlamlı farklılık olmadığı görülmüştür. Erkek katılımcıların tutumları teknoloji kullanımının öğretim sürecine yansması ve eğitimde teknoloji kullanımı ve sınıf yönetimi boyutlarında kız katılımcıların tutumlarına göre daha olumlu olduğu tespit edilmiştir. Erkek katılımcılar eğitimde teknoloji kullanımının öğretim sürecine yansmasının daha olumlu olduğunu ve sınıf yönetiminde etkili olduğunu belirttikleri belirlenmiştir. Ancak hem kız katılımcılar hem de erkek katılımcılar eğitimde teknoloji kullanımının öğretim sürecine yansmasının ve sınıfta yönetim sürecine etkisinin “orta düzeyde” olduğunu ifade ettikleri anlaşılmaktadır.

Torkzadeh ve Dyke (2002), Özçelik ve Kurt (2007), Ünal (2010) ise yapmış oldukları araştırmalarında eğitimde teknoloji kullanımında cinsiyete göre anlamlı bir farklılık bulamamışlardır. Karamustafaoğlu ve ark. (2012) da yapmış oldukları çalışmalarında erkek öğretmenlerin kadınlardan daha fazla eğitimde teknoloji kullanımı tutumuna sahip olduğunu gözlemlemiştir. Dolayısıyla, bu araştırmanın sonuçları alan yazında yapılmış araştırma sonuçları ile genel olarak paralellik göstermemiştir. Araştırmamızda da erkek ve kız öğrencilerinin eğitimde teknoloji kullanımına ilişkin tutumlarının ortalamaları eğitimde teknoloji kullanımının öğretim sürecine yansması ve eğitimde teknoloji kullanımı ve sınıf yönetimi boyutlarında fark göstermiştir. Bu demek oluyor ki eğitimde teknoloji kullanımının öğretim sürecine yansıdığı ve bu yansımanın cinsiyete göre farklılık gösterdiği anlamına gelmektedir. Ayrıca eğitimde teknoloji kullanımının sınıf yönetimini etkilediği ve bu etkinin cinsiyete göre farklılık gösterdiği görülmektedir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin eğitimde teknoloji kullanımına ilişkin tutumları, bilgisayar sahibi olup olmama durumuna göre farklılık gösterip göstermediğini belirlemek için yapılan analiz sonuçları ışığında elde edilen bulgularda tüm boyutlarda anlamlı farklılık olmadığı görülmüştür. Yani bilgisayarı olan katılımcıların tutumları ile bilgisayarı olmayan katılımcıların tutumları arasında farklılık olmadığı belirlenmiştir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin eğitimde teknoloji kullanımına ilişkin tutumları, okuldaki teknolojik imkanlardan haberdar olup olmama durumuna göre farklılık gösterip göstermediğini belirlemek için yapılan analiz sonuçları ışığında elde edilen bulgularda eğitimde teknoloji kullanımının öğretim sürecine yansması ve eğitimde teknoloji kullanımında kendini geliştirme boyutlarında anlamlı farklılık olduğu ancak eğitimde teknoloji kullanımı ve sınıf yönetimi boyutunda anlamlı farklılık olmadığı görülmüştür. Okuldaki teknolojik imkanlardan haberdar olan katılımcıların tutumları teknoloji kullanımının öğretim sürecine yansması ve eğitimde teknoloji kullanımında kendini geliştirme boyutlarında okuldaki teknolojik imkanlardan haberdar olmayan katılımcıların tutumlarına göre daha olumlu olduğu tespit edilmiştir. Okuldaki teknolojik imkanlardan haberdar olan katılımcılar eğitimde teknoloji kullanımının öğretim sürecine yansmasının daha olumlu olduğunu ve kendini geliştirmenin daha fazla olduğunu belirttikleri belirlenmiştir. Ancak hem okuldaki teknolojik imkanlardan haberdar olan katılımcılar hem de okuldaki teknolojik imkanlardan haberdar olmayan katılımcılar eğitimde teknoloji kullanımının öğretim sürecine yansmasının “orta düzeyde”, eğitimde teknoloji kullanımında kendini geliştirmenin “üst düzeyde” olduğunu ifade ettikleri anlaşılmaktadır.

Araştırmaya katılan öğrencilerin eğitimde teknoloji kullanımına ilişkin tutumları, anne eğitim düzeyine göre farklılık gösterip göstermediğini belirlemek için yapılan analiz sonuçları ışığında elde edilen bulgularda eğitimde teknoloji kullanımında kendini geliştirme boyutunda anlamlı farklılık olduğu ancak eğitimde teknoloji kullanımının öğretim sürecine yansması ve eğitimde teknoloji kullanımı ve sınıf yönetimi boyutlarında anlamlı farklılık olmadığı görülmüştür. Annesi üniversite mezunu olan katılımcıların tutumları eğitimde teknoloji kullanımında kendini geliştirme boyutunda anneleri diğer eğitim gruplarında olan katılımcıların tutumlarına göre daha olumlu olduğu tespit edilmiştir. Anneleri üniversite mezunu olan katılımcılar eğitimde teknoloji kullanımının kendini geliştirmede daha etkili olduğunu belirttikleri belirlenmiştir. Ancak anneleri sadece okuryazar olan öğrenciler eğitimde teknoloji kullanımında kendini geliştirme “orta düzeyde” ve diğer gruplarda olan öğrenciler ise “üst düzeyde” olduğunu ifade ettikleri anlaşılmaktadır. Yılmaz, Tomris ve Kurt (2016) ve Yılmaz (2016) eğitimde teknoloji kullanımında öğrenim

durumuna göre anlamlı bir farklılık bulamamışlardır. Dolayısıyla, bu araştırmanın sonuçları alan yazında yapılmış araştırma sonuçları ile paralellik göstermemiştir. Araştırmamızda anne eğitim seviyesi ile eğitimde teknoloji kullanımına ilişkin tutumlarının ortalamaları eğitimde teknoloji kullanımının öğretim sürecine yansımaları boyutunda fark göstermiştir. Bu demek oluyor ki eğitimde teknoloji kullanımının öğretim sürecine yansıdığı ve bu yansımanın anne eğitim seviyesine göre farklılık gösterdiği anlamına gelmektedir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin eğitimde teknoloji kullanımına ilişkin tutumları, baba eğitim düzeyine göre farklılık gösterip göstermediğini belirlemek için yapılan analiz sonuçları ışığında elde edilen bulgularda eğitimde teknoloji kullanımında kendini geliştirme boyutunda anlamlı farklılık olduğu ancak eğitimde teknoloji kullanımının öğretim sürecine yansımaları ve eğitimde teknoloji kullanımı ve sınıf yönetimi boyutlarında anlamlı farklılık olmadığı görülmüştür. Babası üniversite mezunu olan katılımcıların tutumları eğitimde teknoloji kullanımında kendini geliştirme boyutunda babaları diğer eğitim gruplarında olan katılımcıların tutumlarına göre daha olumlu olduğu tespit edilmiştir. Babaları üniversite mezunu olan katılımcılar eğitimde teknoloji kullanımının kendini geliştirmede daha etkili olduğunu belirttikleri belirlenmiştir. Ancak babaları sadece okuryazar olan öğrenciler eğitimde teknoloji kullanımında kendini geliştirme “orta düzeyde” ve diğer gruplarda olan öğrenciler ise “üst düzeyde” olduğunu ifade ettikleri anlaşılmaktadır.

Araştırmaya katılan öğrencilerin eğitimde teknoloji kullanımına ilişkin tutumları, aile aylık gelir düzeyi durumuna göre farklılık gösterip göstermediğini belirlemek için yapılan analiz sonuçları ışığında elde edilen bulgularda tüm boyutlarda anlamlı farklılık olmadığı görülmüştür.

Araştırmaya katılan öğrencilerin eğitimde teknoloji kullanımına ilişkin tutumları, ailedeki birey sayısı değişkenine göre farklılık gösterip göstermediğini belirlemek için yapılan analiz sonuçları ışığında elde edilen bulgularda eğitimde teknoloji kullanımında kendini geliştirme boyutunda anlamlı farklılık olduğu ancak eğitimde teknoloji kullanımının öğretim sürecine yansımaları ve eğitimde teknoloji kullanımı ve sınıf yönetimi boyutlarında anlamlı farklılık olmadığı görülmüştür. Ailelerindeki birey sayısı 4-6 arası olan katılımcıların tutumları eğitimde teknoloji

kullanımında kendini geliştirme boyutunda ailelerindeki birey sayısı 3 ve altı ile 7 ve üstü olan katılımcıların tutumlarına göre daha olumlu olduğu tespit edilmiştir. Ailelerindeki birey sayısı 4-6 olan katılımcılar eğitimde teknoloji kullanımının kendini geliştirmede daha etkili olduğunu belirttikleri belirlenmiştir. Ancak bütün ailedeki birey sayısı gruplarındaki öğrenciler eğitimde teknoloji kullanımında kendini geliştirme “orta düzeyde” olduğunu ifade ettikleri anlaşılmaktadır.

Araştırmaya katılan öğrencilerin eğitimde teknoloji kullanımına ilişkin tutumları, okuldaki fiziki duruma ilişkin görüş değişkenine göre farklılık gösterip göstermediğini belirlemek için yapılan analiz sonuçları ışığında elde edilen bulgularda eğitimde teknoloji kullanımında kendini geliştirme boyutunda anlamlı farklılık olduğu ancak eğitimde teknoloji kullanımının öğretim sürecine yansımaları ve eğitimde teknoloji kullanımı ve sınıf yönetimi boyutlarında anlamlı farklılık olmadığı görülmüştür. okulun fiziki durumunun iyi olduğunu düşünen katılımcıların tutumları eğitimde teknoloji kullanımında kendini geliştirme boyutunda okulun fiziki durumu hakkında karamsar olan ve kötü olduğunu düşünen katılımcıların tutumlarına göre daha olumlu olduğu tespit edilmiştir. Okulun fiziki durumunun iyi olduğunu düşünen katılımcılar eğitimde teknoloji kullanımının kendini geliştirmede daha etkili olduğunu belirttikleri belirlenmiştir. Ancak okuldaki fiziki durum hakkında düşüncesi iyi, kötü ve bu konu hakkında karamsar olan öğrenciler eğitimde teknoloji kullanımında kendini geliştirme “orta düzeyde” olduğunu ifade ettikleri anlaşılmaktadır.

5.2 Öneriler

5.2.1. Uygulayıcılar için öneriler

- Eğitimde teknoloji kullanma sürecinde yapılacak uygulamalara hem öğretmenler hem de öğrenciler dahil edilmeli böylece tüm ilgililer arasında koordineli bir çalışma oluşacaktır.

- Eğitimde teknolojiyi etkili kullanmayı gerçekleştirmek için öğretmen yetiştiren kurumların donanım açısından eksikliklerinin giderilmesi ve mevcut durumunun geliştirilmesiyle öğretmenlerin öğrencilere daha etkili bir şekilde teknolojiyi kullanmalarına imkan sağlamaktadır.

- Öğretim programında teknoloji ile bütünleştirilmiş teknoloji eğitimine ilişkin materyaller geliştirilmelidir.
- Eğitimde teknoloji kullanan bütün öğretmenlere hizmet içi eğitimi alma olanakları artırılmalıdır.

5.2.2. Araştırmacılar için öneriler

- Araştırmanın çalışma grubu sadece 8. sınıf öğrencileridir. Bu araştırma öğretmenler, öğretmen adayları veya okul yöneticileriyle de yapılabilir.
- Araştırma 8. sınıf öğrencilerinin eğitimde teknoloji kullanımına ilişkin görüşlerinin belirlenmesi yönelik bir araştırmadır. Eğitimde teknoloji okuryazarlığı ile ilgili araştırmalar da yapılabilir.
- Eğitim fakültelerinde görev yapmakta olan öğretim elemanlarının, MEB'de görevli öğretmenlerin eğitimde teknoloji kullanma düzeylerinin belirlenmesi amacıyla araştırmalar yapılabilir.
- Eğitimde Teknoloji konusundaki ihtiyaçları belirlemek amacıyla okul yöneticileri, öğrenciler, veliler ve toplumun görüşlerinin alınmasını sağlayacak çalışmalar gerçekleştirilebilir.
- Araştırmada okuldaki teknolojik durumdan haberdar olup olmama durumu ile teknoloji kullanımı tutumu arasında anlamlı farklılık olduğu belirlenmiştir. Okulun teknolojik materyalleri hakkında öğrencilerin ara ara bilgilendirilmesi için çalışmalar yapılarak okuldaki tüm öğrencilerin okulun teknolojik imkanlarından yararlanılması sağlanabilir.
- Araştırmada okuldaki fiziki durum ile teknoloji kullanımı tutumu arasında anlamlı farklılık olduğu belirlenmiştir. Fiziki durumu kötü olan okullarda bazı düzenlemeler yapılmasıyla öğrencilerin teknolojik imkanlardan yararlanılmasını sağlanabilir.

KAYNAKÇA

- Adıgüzel, Y. (1998). *İlköğretim Okulları 4. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersinde Ege Bölgesi Konusunun Araç-gereç Kullanılarak Öğretiminin Değerlendirilmesi*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü. İstanbul.
- Ağır, Ömer. (2003). *İlköğretim II. Kademe Sosyal Bilgiler Dersinin Öğretiminde Karşılaşılan Sorunlar*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Erzurum.
- Akpınar, M. ve Kaymakçı, S. (2012). “Ülkemizde Sosyal Bilgiler Öğretiminin Genel Amaçlarına Karşılaştırmalı Bir Bakış”. *Kastamonu Eğitim Dergisi*. 20(2). 605-626.
- Akpınar, Y. (2003). “Öğretmenlerin Yeni Bilgi Teknolojileri Kullanımında Yükseköğretimin Etkisi; İstanbul Okulları Örneği”. *The Turkish Online Journal of Technology*. II. 2. Makale 11. (<http://www.tojet.net/articles/2211.html>).
- Akpınar, Y. (2004). “Eğitim Teknolojisiyle İlgili Öğrenmeyi Etkileyebilecek Bazı Etmenlere Karşı Öğretmen Yaklaşımları”. *The Turkish Online Journal of Technology*. III. 3. Makale 15. (<http://www.tojet.net/articles/3315.html>).
- Alkan, C. (1995). *Eğitim Teknolojisi*. Ankara: Atilla Kitabevi.
- Alkan, C. (1997). *Eğitim Teknolojisi*. (Genişletilmiş Beşinci Baskı) Ankara: Anı yayıncılık.
- Alkan, C. (1998). *Eğitim Teknolojisi*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Alkan, C. (2005). *Eğitim teknolojisi*. 8. Baskı, Ankara: Anı Yayıncılık.
- Altınışik, S. (2001). *Sosyal Bilgiler Dersinde Çoklu Ortamın Öğrencilerin Akademik Başarıları ve Derse Karşı Tutumları Üzerindeki Etkisi*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. İstanbul.
- Azattemür, M. (2003). *Lise Tarih Dersi Öğretiminde Araç-gereç Kullanımı (Sivas İli Örneği)*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Erzurum.

- Balcı, A. (2007). *Etkili Okul, Okul Geliştirme, Kuram Uygulama ve Araştırma*. Ankara: Pegem Yayıncılık.
- Barth, J.L. ve Demirtaş, A. (1997). *İlköğretim Sosyal Bilgiler Öğretimi*. Ankara: Milli Eğitimi Geliştirme Projesi Yayınları.
- Başaran, İ.E. (1993). *Türkiye eğitim sistemi*. Ankara: Ekinoks.
- Bayraktutar, E ve Özkahveci, Ö. (2000). “Öğretmenlerin Eğitim Teknolojisi İle İlgili Bilişsel, Devinişsel Yeterlilikleri Hakkında Görüşleri ve Bu Konuda Karşılaştıkları Sorunlar”. *II. Ulusal Öğretmen Yetiştirme Sempozyumu* (10-12 Kasım 2000) Çanakkale: 297-301.
- Bennet, C. K. (2005). “Redefining Educational Leadership: What Principals Can Do to Advance in Education” J. Willis, B. Robin, D. A. Willis General Editors. *Published for the Society for Technology and Teacher Education by Association for th Advancement of Computing in education*. Charlottesville, VA.
- Berman, S. (1991). “Thinking in Context: Teaching for Openmindedness and Critical Understanding.” A. Costa (Editör), *Developing Minds: A Source Book For Teaching Thinking*. 10-16. USA Virginia: Association For Supervision And Curriculum Development.
- Bolick, C.M. (2002). “Technology and The Social Studies”. *The International Social Studies Forum*. 2(2), 183-185.
- Boon, R., Burke T., Mack, D.F., Cecil., B. ve Shanna, H.. (2006). “Improving Student Content Knowledge in Inclusive Social Studies Classrooms Using Technology-Based Cognitive Organizers: A Systematic Replication. Learning Disabilities.” *A Contemporary Journal*, 4(1), 1-17.
- Braun Joseph, A. (1999). “Ten Ways to integrate Technology into Middle School Social Studies”. *The Clearing House*, 72(6), 345-351.
- Büyükdüvenci, S. (1991). *Eğitim felsefesine giriş*. Ankara: Savaş Yayınları.
- Büyükkasap, E. (2002). “İlköğretim Sosyal Bilgiler Dersini Okutan Öğretmenlerin Teknolojik Araç-gereçlerle İlgili Görüşleri”. *Kastamonu Eğitim Dergisi*. Cilt: 1. 125-132.
- Büyüköztürk, Ş. (2011). *Sosyal Bilimler İçin Veri Analizi El Kitabı*. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.

- Cabbar, S. (1995). *İzmir İli Orta Dereceli Okullarda Eğitim Teknolojisi Uygulamaları*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. İzmir.
- Chapin, J.R. ve Messick, R.G. (1999). *Elementary Social Studies*. U.S.A: Addison Wesley Longman Inc.
- Coşkun, S. (2001). *İlköğretim Okulu 4. ve 5. Sınıf Sosyal Bilgiler Derslerinde Materyal / Teknoloji Kullanım Durumu*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü. İstanbul.
- Çağlayan, S. (2007). *Türk eğitim sistemi üzerinde etkili olan felsefi akımlar*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sivas.
- Çakal, S. S. (1994). *İlkokullarda Fen Eğitimi Teknolojisi Uygulamalarına İlişkin Öğretmen Görüşlerinin Değerlendirilmesi*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Eskişehir.
- Çiftçi, Ü. (2002). *Sosyal Bilgiler 6. 7. ve 8. Sınıf Derslerinde Materyal Kullanımının Öğrenci Başarısı ve Tutumlarına Etkisi*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Konya.
- Demirel, Ö. (2000). *Öğretme sanatı*. Ankara: Pegem A.
- Demirel, Ö. (2001). *Genel Öğretim Yöntemleri*. Ankara: Usem Yayınları.
- Deniz, L. (1994). *Bilgisayar Tutum Ölçeği'nin Geçerlik, Güvenirlik ve Norm Çalışması ve Örnek Bir Uygulama*. (Yayınlanmamış Doktora Tezi). Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimleri Enstitüsü. İstanbul.
- Doğan, Y. (1998). *İlköğretim Dördüncü ve Beşinci Sınıflardaki Sosyal Bilgiler Dersleri İçin Gerekli Görsel ve İşitsel Materyal Üzerine Bir Araştırma*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bursa.
- Doğanay, A. (2003). "Sosyal Bilgiler Öğretimi". Cemil Öztürk, Dursun Dilek (Ed.), *Hayat Bilgisi ve Sosyal Bilgiler Öğretimi* (s. 16-43). Ankara: Pegem Akademi.

- Duman, B. ve Atar, E. (2004). "Data Show Teknolojisinin Coğrafya Dersinde Soyut Konuların Öğretilmesinde Öğrencilerin Akademik Başarısı ve Motivasyonu Üzerindeki Etkisi". *The Turkish Online Journal of Technology*. 3(4). (<http://www.tojet.net/articles/3411.html>).
- Ehman, Lee, H., (2002). "Why Haven't Secondary Social Studies Teachers Adopted Information Technologies?." *The International Social Studies Forum*, 2(2), 175-178.
- Ehman, Lee, H., Glenn, Allen, D., (1991). "Interactive Technology in Social Studies." James, P. Shaver (Editör) *Handbook of Research on Social Studies Teaching and Learning*. U.S.A.New York: Macmillan Publishing Company.
- Erden, M. (1996). *Sosyal Bilgiler Öğretimi*. Ankara: Alkım Yayınları.
- Erdoğan, İ. (2004). *Yeni bir binyıla doğru türk eğitim sistemi sorunlar ve çözümler*. İstanbul: Sistem Yayıncılık.
- Field, A. (2000). *Discovering Statistics using SPSS for Windows*. New Delhi: Sage publications
- Garcia, J. ve Michaelis, U.J. (2001). *Social Studies for Children A Guide to Basic Instruction*. U.S.A: Allyn ve Bacon A Pearson Education Company.
- Genç, S. Z. ve Samancı, O. (2000). "Öğretmen Adaylarının Eğitimde Bilgisayar Kullanımı Konusundaki Görüşleri". *II. Ulusal Öğretmen Yetiştirme Sempozyumu* (10-12 Kasım 2000) Çanakkale: 260-263.
- Günden, S. (1995). "Sosyal Bilgiler Öğretimine Genel Bakış". Meral Çileli (Ed.), *İlköğretim Okullarında Sosyal Bilgiler Öğretimi ve Sorunları* (s. 22-33). Ankara: Türk Eğitim Derneği.
- Güneş, L. (1993). *İlkokul Öğretmenlerinin Sosyal Bilgiler Dersinin Öğretiminde Eğitim Teknolojisine İlişkin Yeterliliklerinin Değerlendirilmesi*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Ankara
- Hamurcu, H. (2000). "Öğretmen Yetiştirmede Eğitim Teknolojisi". *II. Ulusal Öğretmen Yetiştirme Sempozyumu* (10-12 Kasım 2000) Çanakkale: 765-769.
- Heafner, T. (2004). "Using Technology to Motivate Students to Learn Social Studies". *Contemporary Issues in Technology and Teacher Education*, 4(1), 42-53.

- Helvacı, M.A. (2010). *Eğitim örgütlerinde değişim yönetimi- ilke, yöntem ve süreçler*. (2. Baskı). İstanbul: Nobel Yayınevi.
- Hızal, A. (1989). "Bilgisayar Eğitimi ve Bilgisayar Destekli Öğretime İlişkin Öğretmen Görüşlerinin Değerlendirilmesi". *Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*. Cilt: 2. 24-37.
- Hızal, A. (1990). "Çağdaş Eğitim Teknolojisinden Ne Anlaşılmalıdır?". *Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*. Cilt: 3. 1-17.
- İşman, A. (2002). "Sakarya İli Öğretmenlerinin Eğitim Teknolojileri Yönündeki Yeterlilikleri". *The Turkish Online Journal of Technology*. Cilt: 1. (<http://www.tojet.net/articles/1110.html>).
- İşman, A. (2008). *Öğretim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Kaptan, S. (1998). *Bilimsel Araştırma ve İstatistik Teknikleri*. Ankara: Teknisk Web Ofset Tesisleri.
- Karamustafaoğlu, O., Çakır, R. ve Topuz, F. (2012). "Fen Öğretiminde Öğretmenlerin Derslerinde Materyal Ve Teknoloji Kullanımına Yönelik Tutumlarının İncelenmesi". *X. Ulusal Fen Bilimleri ve Matematik Eğitimi Kongresi*. İstanbul.
- Karasar, N. (2002). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Kaya, B. (2008). "Sosyal Bilgiler Dersinde Teknoloji Kullanımı". *GÜ, Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*. 28(3). 189-205.
- Kayhan, Ü. (1991). "Eğitim Araçlarından Yararlanmada Karşılaşılan Sorunlar ve İleriye Dönük Hedefler". *Eğitimde Arayışlar 1. Sempozyumu Eğitimde Nitelik Geliştirme*. İstanbul: Kültür Koleji Yayınları. 166-170.
- Kocaoluk, F. ve Kocaoluk, M. Ş. (1999). *İlköğretim Okulu Programı*. İstanbul: Kocaoluk Yayıncılık.
- Koruyan, Ş. (1993). *İlkokul Öğretmenlerinin Fen Öğretimine İlişkin Eğitim Teknolojisi Yeterliliklerinin Değerlendirilmesi*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Ankara.
- Martorella, P.H., Beal, C.M. ve Bolick, C.M. (2005). *Teaching Social Studies in Middle and Secondary Schools*. U.S.A. New Jersey: Pearson Education Inc., Upper Saddle River.

- Maxim, G.W. (1999). *Social Studies and the Elementary School Child*. U.S.A. New Jersey: Merrill, Prentice Hall Upper Saddle River.
- MEB. (1998). *Cumhuriyetin 75. yılında Gelişmeler ve Hedefler*, Ankara: MEB Talim Terbiye Kurulu Başkanlığı Yayınları.
- MEB. (2005). *İlköğretim Sosyal Bilgiler dersi 6-7. sınıflar öğretim programı ve kılavuzu*, Ankara: MEB Talim Terbiye Kurulu Başkanlığı Yayınları.
- MEB. (2006). *Öğretmen Yerleştirmeleri*. Personel Genel Müdürlüğü, Ankara.
- Meydan, A. (2001). *İlköğretim Birinci Kademe Sosyal Bilgiler Öğretimi Coğrafya Ünitelerinin İşlenişinde Laboratuvar ve Görsel-işitsel Materyal Kullanımının Öğrencilerin Niteliksel Gelişimine Etkisinin Değerlendirilmesi*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Konya.
- Michaelis, J.U. (1988). *Social Studies for Children*. U.S.A. New Jersey: Prentice Hall Inc., Englewood Cliffs.
- Mukherjee, A. (2004). "Promoting Higher Order Thinking In MIS/CIS Students Using Class Exercises." *Journal of Information Systems Education*, 15(2), 172-180.
- Namlu, A. G. (1998). "Öğretmenlerin Eğitim Teknolojisi Kullanımına Yönelik Tutumları". *Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*. 9(2). 184-200.
- Namlu, A. G. (1999). "Teknoloji Öğrenmede Ne Kadar Etkili?". *Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*. 9(1). 1-7
- Nelson, R.M. (1998). *Children and Social Studies Creative Teaching in The Elementary Classroom*. U.S.A Orlando, Florida: Harcourt Brace College Publishers.
- Özbilgin, L. (1991). "Eğitimde Nitelik Geliştirmede Eğitim Teknolojisinin Yeri ve Katkısı". *Eğitimde Arayışlar 1. Sempozyumu Eğitimde Nitelik Geliştirme*. İstanbul: Kültür Koleji Yayınları :154-157
- Özçelik, H. ve Kurt, A. (2007). "İlköğretim Öğretmenlerinin Bilgisayar Öz Yeterlilikleri". *Elementary Education Online*. Sayı 6(3), s.441-451.
- Özden, Y. (2002). *Eğitimde dönüşüm, eğitimde yeni değerler*. (4.Baskı). Ankara: Pegem A Yayıncılık.

- Öztürk, C. ve Deveci, H. (2011). “Farklı Ülkelerin Sosyal Bilgiler Öğretim Programlarının Değerlendirilmesi”. Cemil Öztürk (Ed), *Farklı Ülkelerin Sosyal Bilgiler Öğretim Programları* içinde (s. 1-41). Ankara: Pegem Akademi.
- Öztürk, C. ve Otluoğlu, R. (2003). *Sosyal Bilgiler Öğretiminde Edebi Ürünler Yazılı Materyaller*. Ankara: Pegem Akademi.
- Öztürk, T., (2006). *Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Eğitimde Teknoloji Kullanımına Yönelik Yeterliliklerinin Değerlendirilmesi (Balıkesir Örneği)*. (Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Ankara.
- Parker, W.C. (2001). *Social Studies in Elementary Education*. U.S.A. New Jersey: Merrill Prentice Hall, Upper Saddle River.
- Rıza, E. T. (2003). *Eğitim Teknolojisi Uygulamaları ve Materyal Geliştirme*. İzmir: Birleşik Matbaacılık.
- Rıza, E.T. (1997). *Eğitim Teknolojisi Uygulamalar (1)*. İzmir: Anadolu Matbaası.
- Safran, M. (2008). “Sosyal Bilgiler Öğretimine Genel Bakış”. Bayram Tay, Adem Öcal (Ed.), *Özel Öğretim Yöntemleriyle Sosyal Bilgiler Öğretimi* içinde (s. 2-16). Ankara: Pegem Akademi.
- San, M. B. (2003). *İlköğretim Dördüncü Sınıf Sosyal Bilgiler Dersinde (Yakın Çevremiz Ünitesi) Bilgisayar Destekli Öğretimin Öğrenci Başarısına Etkisi (Erzurum-İlca Örneği)*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Erzurum.
- Savage, T.V. ve Armstrong, D.G. (2000). *Effective Teaching in Social Studies*. U.S.A. New Jersey: Pearson Education inc., Upper Saddle River
- Sever, R. (2010). *Öğretim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı, Tasarım Örnekleri*. Ankara: Pegem Yayıncılık.
- Sığan, C. (1997). *İlkokulda Sosyal Bilgiler Dersinin Etkililiğini Azaltan Faktörlerin Araştırılması*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. İstanbul.
- Sönmez, V. (1994). *Sosyal Bilgiler Öğretimi*. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Sönmez, V. (2002). *Eğitim felsefesi*. Ankara: Anı Yayıncılık
- Söylemez, M. (1997). *Problem ve çözümleriyle eğitimimiz*. İzmir: Çağlayan Yayınları.

- Söylemez, M. (2009). *Türkmenistan'ın sosyo-kültürel yapısı*. İzmir: Altın Kalem Yayınları.
- Sunal, C. S. ve Haas, M. E. (2005). *Social Studies for the Elementary and Middle Grades*. U.S.A.: Pearson Education Inc.
- Susar, F. (1999). “İlköğretim Okullarının 4. ve 5. Sınıflarında Görev Yapan Öğretmenlerin Türkçe Öğretiminde Eğitim Teknolojisi Sağlama, Kullanma Yeterlilikleri ve Düşünceleri Nelerdir?”. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi* (IV. Ulusal Sınıf Öğretmenliği Sempozyumu Özel Sayı). 124-132.
- Şahan, H. H. (2007). “İnternet Tabanlı Öğrenmeli”. S. Özbaran (Ed.). *Eğitimde Yeni Yönelimler*. (233-244). Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Şahin, T Y. (2000). “İlköğretim Sosyal Bilgiler Dersinde Çoklu Ortamın Etkililiği”. *Eğitim Araştırmaları Dergisi*. 6(1). 68-73.
- Şişman, M. (2011). *Eğitimde Mükemmellik Arayışı, Etkili Okullar*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Taşdemir, K. (2002). *İlköğretim Beşinci Sınıf Sosyal Bilgiler Dersinde Hazır Eğitim-öğretim Araç-gereçleri ve Öğretmen Öğrenci İşbirliği ile Hazırlanan Araç-gereçlerle Yapılan Öğrenme Etkinliklerinin Akademik Başarı ve Kalıcılığa Etkisi*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Adana.
- Tay, B. (2010). “Sosyal Bilgiler Öğretiminin Dünyü Bugünü ve Yarını”. Refik Turan, Kadir Ulusoy (Ed.). *Sosyal Bilgilerin Temelleri* içinde (s. 5-19). Ankara: Pegem Akademi.
- Taylor, J.A. ve Duran M. (2006). “Teaching Social Studies with Technology: New Research on Collaborative Approaches.” *The History Teacher*, Volume 40, Number I, November. (UMİ Number: 23610286).
- TDK (2015). *Türkçe Sözlük* (10. bs.). URL(erişim tarihi: 18.04.2017) <http://www.tdk.com.tr>.
- Tezcan, M. (1997). *Eğitim sosyolojisi*. Ankara: Zirve Yayıncılık.
- Torkzadeh G. ve Dyke, T. (2002). “Effects of Training on Internet Self-Efficacy and Computer User Attitudes”. *Computers in Human Behavior*. Sayı 18(5). s.479-494.

- Tozlu, N. (2012). *Eğitimin felsefesi*. İzmir: Altın Kalem Yayınları.
- Turan, S. (2002). "Teknolojinin Okul Yönetiminde Etkin Kullanımında Eğitim Yöneticisinin Rolü". *Eğitim Yönetimi*. Cilt:30. 271-281.
- Uçar, Metin. (1998). *İlköğretimde Ders Araç-gereçleri Kullanımı Konusunda Öğretmen Görüşlerinin Değerlendirilmesi*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Afyon.
- Uşun, S. (2004). *Bilgisayar Destekli Öğretimin Temelleri*. Ankara: Nobel Yayınları.
- Uşun, S. (2006). *Dünya'da ve Türkiye 'de Bilgisayar Destekli Öğretim*, Ankara: Pegem Yayıncılık.
- Ünal, Ö. (2010). *Fen ve Teknoloji Öğretmenlerinin Teknoloji Yeterlilik Düzeylerinin Belirlenmesi*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Eskişehir.
- Yalın, H. İ. (2006). *Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme*, Ankara: Nobel Yayınları.
- Yıldırım, A., ve Şimşek, H. (2000). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yılmaz, E., Tomris, G. ve Kurt, A.A. (2016). "Okul Öncesi Öğretmenlerinin Özyeterlilik İnançları ve Teknolojik Araç-Gereç Kullanımına Yönelik Tutumları: Balıkesir İli Örneği". *Anadolu Journal of Educational Sciences International*. 6(1). 54-72.
- Yılmaz, M. (2016). *İlkokul Öğretmenlerinin Eğitimde Teknoloji Kullanımına İlişkin Bilgisayar Yeterliliklerinin ve Teknoloji Tutumlarının Değerlendirilmesi*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Mersin Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Mersin.

EKLER

Ek 1: Ağrı Valiliği'nden Alınan İzin

Evrak Tarih ve Sayısı: 05/05/2017-E.2888

T.C.
AĞRI VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : 68513552-100-E.6312059
Konu: Anket Çalışması İzni Onayı.

04.05.2017

İBRAHİM ÇEÇEN ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE
(Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı)

İlgi : a) 19.04.2017 tarihli ve E.9924 sayılı yazınız.
b) Valilik makamından alınan 04.05.2017 tarih ve 68513552/100 E.6270258 sayılı onay.

Üniversitenizin Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyal Bilimler ve Türkçe Eğitimi Anabilim Dalı Sosyal Bilgiler Eğitimi Bilim Dalı Tezli Yüksek Lisans öğrencisi Ümit DENİZ'in, "8. Sınıf Öğrencilerinin Sosyal Bilgiler Dersinde Teknoloji Kullanımına İlişkin Görüşleri" Ağrı Örneği adlı çalışmasını, gönüllülük esasına bağlı olarak eğitim-öğretimi aksatmayacak şekilde, anket çalışması sonunda hazırlanmış olduğu bilgilerin bir suretini basılı veya dijital ortamda, Müdürlüğümüze teslim etmek koşulu ile merkez ilçedeki ortaokullarımızda uygulamasının uygun olduğu ile ilgili Valilik makamından alınan ilgi (b) izin onayı ekte gönderilmiştir.

Bilgilerinize arz ederim.

Yakup TURAN
Millî Eğitim Müdürü

Eki : İlgi (b) Onay.

GÜVENLİ ELEKTRONİK
İMZA İLE AYNI DİR

04.05.2017
Kasım KAYA
Sej

AĞRI MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ
Kağızman Cad. Ağrı
http://agri.meb.gov.tr
egitimogretim04@meb.gov.tr

Ayrıntılı bilgi için: Şenol DEMİR (Şef)
Tel : (0477) 280 94 37
Faks: (0472) 280 94 50

Bu evrak güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır. <http://evraksorgu.meb.gov.tr> adresinden 6e3e-aa62-3340-89ca-2449 kodu ile teyit edilebilir.

Ek 2: Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Rektörlüğünden Alınan İzin

Evrak Tarih ve Sayısı: 10/05/2017-E.11195

T.C.
AĞRI İBRAHİM ÇEÇEN ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü

Sayı : 29315040-302.08.01
Konu : Bilimsel ve Eğitim Amaçlı

TÜRKÇE VE SOSYAL BİLİMLER EĞİTİMİ BÖLÜM BAŞKANLIĞINA

İlgi : 09/05/2017 tarihli ve 11158 sayılı yazı.

İlgide kayıtlı yazı gereğince, Enstitümüz Sosyal Bilimler ve Türkçe Eğitimi Anabilim Dalı Sosyal Bilgiler Eğitimi Bilim Dalı tezli yüksek lisans öğrencilerinden 144001046 numaralı Ümit DENİZ'in, "8. Sınıf Öğrencilerinin Sosyal Bilgiler Dersinde Teknoloji Kullanımına İlişkin Görüşleri (Ağrı İli Örneği)" adlı çalışmada kullanılmak üzere, öğrenciler üzerinde anket çalışması yapılabilmesi için Ağrı Valiliğinden alınan izin onay yazısı ekte gönderilmiştir. Gereğini bilgilerinize rica ederim.

Doç.Dr. Faruk KAYA
Enstitü Müdürü

Ek:Valilik Onayı (3 Sayfa)

Dağıtım:

Gereği:
Sayın Yrd. Doç. Dr. İbrahim ÖZGÜL

Bilgi:
Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Bölüm
Başkanlığına

Mevcut Elektronik İmzalar

FARUK KAYA (Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü - Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürü) 10/05/2017 14:11

Adres:Erzurum Yolu 4 Km 04100 Merkez, Ağrı - Türkiye
Telefon:0472 215 98 63 Faks:0472 215 11 82
e-Posta:rektortluk@agri.edu.tr Elektronik Ağ:www.agri.edu.tr

Ayrıntılı bilgi için irtibat: Hasan Akboğa
Unvanı: Bilgisayar İşletmeni
Dahili No: 3304

Bu belge, 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler	
Adı Soyadı	Ümit DENİZ
Doğum Yeri ve Tarihi	Taşlıçay/ 10.11.1990
Eğitim Durumu	
Lisans Öğrenimi	Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü 22.07.2014
Yüksek Lisans Öğrenimi	Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi&Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Anabilim Dalı Sosyal Bilgiler Eğitimi Bilim Dalı 12.10.2017
Bildiği Yabancı Diller	
Bilimsel Faaliyetler	
İş Deneyimi	
Stajlar	Ağrı Güzel Sanatlar ve Spor Lisesi / Lisans
Projeler	
Çalıştığı Kurumlar	Ağrı/ Taşlıçay İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü
İletişim	
E-posta Adresi	u.d_04@hotmail.com
Mezuniyet Tarihi	
22.07.2014 (Lisans)	